

Christian Wendelborg

Analyser av indekser på Skoleporten 2012

Analyse av Elevundersøkelsen 2012 på fylkes- og nasjonalt nivå for 7. og 10. trinn, samt VG1

Rapport 2012

Mangfold og inkludering

Christian Wendelborg

Analyser av indekser på Skoleporten 2012

Analyse av Elevundersøkelsen 2012 på fylkes- og nasjonalt nivå for 7. og 10. trinn, samt VG1

 NTNU Samfunnsforskning AS

Postadresse: 7491 Trondheim
Besøksadresse: Dragvoll Allé 38 B

Telefon: 73 59 63 00
Telefaks: 73 59 62 24

E-post: kontakt@samfunn.ntnu.no
Web.: www.samforsk.no

Foretaksnr. NO 986 243 836

NTNU Samfunnsforskning AS
Mangfold og inkludering
Juni 2012

ISBN 978-82-7570-278-2 (web)

FORORD

Denne rapporten er en analyse av indeksene som presenteres i Skoleporten ut fra data fra Elevundersøkelsen 2012, samt elevundersøkelsene i perioden 2007-2012. Analysene er gjennomført på nasjonalt nivå og på fylkesnivå og for hvert obligatorisk årstrinn. Det vil si 7. og 10. trinn, samt VG1. Resultatene fra årets undersøkelse sammenlignes med tidligere års undersøkelser.

Dette er andre rapportering av tre fra årets undersøkelse. Oppdragsgiver er Utdanningsdirektoratet. Vi vil i den forbindelse gjerne takke Petter Haagensen fra Utdanningsdirektoratet for godt samarbeid. Vi vil også takke Jens-Petter Farnes ved Conexus som har gjort dataene fra elevundersøkelsen tilgjengelige for NTNU Samfunnsforskning til rett tid, samt raske tilbakemeldinger og bistand når vi har bedt om det.

Ved NTNU Samfunnsforskning er det undertegnende som har gjennomført analysene og skrevet rapporten. Arbeidet er kvalitetssikret ved at Avdelingskonsulent Marthe Fasteraune og Seniorforsker Patrick Kermit har lest gjennom, kommentert og gitt innspill til rapporten.

Prosjektleder, juni 2012

Christian Wendelborg

INNHOLD

	side
FORORD	iii
INNHOLD	v
TABELLER	vi
1. Introduksjon	1
1.1 Om Indeksene	2
1.1.1 Trivsel med lærerne	2
1.1.2 Sosial trivsel	2
1.1.3 Mestring	2
1.1.4 Faglig Utfordring	3
1.1.5 Elevdemokrati	3
1.1.6 Fysisk læringsmiljø	3
1.1.7 Mobbing på skolen	4
1.1.8 Motivasjon	4
1.1.9 Faglig veiledning	4
1.1.10 Medbestemmelse	5
1.1.11 Karriereveiledning	5
1.2 Om analysene	5
2. Indekser på nasjonalt nivå	9
3. Fylkesvise analyser	15
3.1 Trivsel med lærerne	15
3.2 Sosial trivsel	18
3.3 Mestring	21
3.4 Faglig utfordring	24
3.5 Elevdemokrati	27
3.6 Fysisk læringsmiljø	30
3.7 Mobbing på skolen	33
3.8 Motivasjon	36
3.9 Faglig veiledning	39
3.10 Medbestemmelse	42
3.11 Karriereveiledning	44
4. Oppsummering	47
LITTERATUR	49

TABELLER

Tabell	side
Tabell 1.1 Antall elever på obligatoriske klassetrinn som har svart på Elevundersøkelsen 2012 og andel av alle elever på trinnet	1
Tabell 1.2 Effektmål og effektstørrelse	6
Tabell 1.3 Eksempel på hvordan tabellene skal leses	7
Tabell 2.1 Indekser nasjonalt nivå 7.trinn. Gjennomsnitt og Standardavvik	9
Tabell 2.2 Indekser nasjonalt nivå 10.trinn. Gjennomsnitt og Standardavvik	11
Tabell 2.3 Indekser nasjonalt nivå VG1. Gjennomsnitt og Standardavvik	12
Tabell 3.1 Trivsel med lærerne – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	15
Tabell 3.2 Trivsel med lærerne – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	16
Tabell 3.3 Trivsel med lærerne – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	17
Tabell 3.4 Sosial trivsel – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	18
Tabell 3.5 Sosial trivsel – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	19
Tabell 3.6 Sosial trivsel – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	20
Tabell 3.7 Mestring – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	21
Tabell 3.8 Mestring – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	22
Tabell 3.9 Mestring – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	23
Tabell 3.10 Faglig utfordring – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	24
Tabell 3.11 Faglig utfordring – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	25
Tabell 3.12 Faglig utfordring – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	26
Tabell 3.13 Elevdemokrati – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	27
Tabell 3.14 Elevdemokrati – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	28
Tabell 3.15 Elevdemokrati – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	29
Tabell 3.16 Fysisk læringsmiljø – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	30
Tabell 3.17 Fysisk læringsmiljø – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	31
Tabell 3.18 Fysisk læringsmiljø – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	32
Tabell 3.19 Mobbing – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	33
Tabell 3.20 Mobbing – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	34

Tabell 3.21	Mobbing – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	35
Tabell 3.22	Motivasjon – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	36
Tabell 3.23	Motivasjon – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	37
Tabell 3.24	Motivasjon – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	38
Tabell 3.25	Faglig veiledning – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	39
Tabell 3.26	Faglig veiledning – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	40
Tabell 3.27	Faglig veiledning – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	41
Tabell 3.28	Medbestemmelse – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	42
Tabell 3.29	Medbestemmelse – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	43
Tabell 3.30	Karriereveiledning – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	44
Tabell 3.31	Karriereveiledning – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.	45

1. Introduksjon

Alle elever i grunnskoler og videregående opplæring har i følge § 9a i opplæringslova “rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring”. Med denne paragrafen skal elever og foreldre ha fått større brukermedvirkning og bedre klagerett, samtidig som skolen har fått tydeligere plikter, særlig når det gjelder det psykososiale miljøet. Elevundersøkelsen er et viktig verktøy for videreutvikling og kvalitetssikring av læringsmiljøet til elever i grunnskolen og videregående opplæring. Elevundersøkelsen er en nettbasert spørreundersøkelse hvor elever fra 5. trinn til videregående opplæring skal få si sin mening om forhold som er viktige for å lære og å trives på skolen. Det er obligatorisk for skolene å gjennomføre Elevundersøkelsen for 7. og 10. trinn, samt for VG1, mens det er frivillig å delta for øvrige trinn. Det er Utdanningsdirektoratet som er ansvarlig for gjennomførelsen av Elevundersøkelsen, mens NTNU Samfunnsforskning er ansvarlig for analyser og rapportering.

Tabell 1.1 Antall elever på obligatoriske klasstrinn som har svart på Elevundersøkelsen 2012 og andel av alle elever på trinnet

Klassetrinn	Antall svart	Prosent av alle på trinnet
7. trinn	57025	91.0
10. trinn	55063	84.5
VG1	58684	76.5

Tabell 1.1 viser at særlig på 7. trinn er det en stor andel av samtlige 7. trinnselever i landet som har deltatt, 91 prosent. Det er litt mindre andel 10. trinnselever som har deltatt – rundt 84.5 prosent, mens andelen elever på VG1 som har svart er 76.5 prosent.

Denne rapporten er en analyse av hvordan elevene har svart på spørsmål som inngår i indeksene på Skoleporten (www.skoleporten.no). Analysene inkluderer bare de årstrinn der det er obligatorisk for skolene å gjennomføre Elevundersøkelsen. Rapporten gir en analyse av hvordan elevene på disse årstrinnene har svart på de elleve indeksene som presenteres i Skoleporten. I tillegg rapporteres det her forskjeller mellom fylker og utvikling over tid – fra 2007 til 2012.

Indeksene i Skoleporten er:

- Trivsel med lærerne
- Sosial trivsel
- Mestring (kun 2010 - 2012)
- Faglig utfordring (kun for 10. årstrinn og VG1 fram til 2012)
- Elevdemokrati
- Fysisk læringsmiljø
- Mobbing på skolen
- Motivasjon
- Faglig veiledning
- Medbestemmelse (kun 10. årstrinn og VG1)
- Karriereveiledning (kun 10. årstrinn og VG1)

1.1 Om Indeksene

Indeksene består av et eller flere spørsmål som er slått sammen. Da indeksene ble utarbeidet ble det gjort reliabilitetstester og faktoranalyser for å undersøke om at spørsmålene målte aspekter ved det samme fenomen. (For eksempel *Trivsel med lærerne*). Samtlige indeks har fått tilfredsstillende resultater på disse testene. Når det gjelder indeksen *Mobbing på skolen* og *Faglig utfordring* består de kun av ett spørsmål. Vi kan dermed ikke gjøre slike reliabilitetsanalyser på dem, men vi må stole på at spørsmålsformuleringen er så presis og god at de måler de begrep de er ment å måle. Samtlige spørsmål har fem kategorier som går fra en til fem. Når en indeks er satt sammen av flere spørsmål er verdiene elevene har gitt på hvert spørsmål i indeksen summert og delt på antall elever som har svart og deretter delt på antall spørsmål det er i indeksen. Det vil si at også indeks som er slått sammen av flere spørsmål går fra en til fem. Bare elever som har svart på samtlige spørsmål i en indeks er tatt med i analysene.

1.1.1 Trivsel med lærerne

Indeksen viser elevenes trivsel med lærerne knyttet til fag og i hvilken grad eleven opplever at lærerne er hyggelige. Indeksen består av følgende spørsmål og graderinger:

- Trives du sammen med lærerne dine?
- Har du lærere som gir deg lyst til å jobbe med fagene?
  - Disse to spørsmålene har svaralternativene:
    - I alle eller de fleste fag (5) - I mange fag (4) - I noen fag (3) - I svært få fag (2) - Ikke i noen fag (1)
- Er lærerne dine hyggelige mot deg?
  - Her er svaralternativene:
    - Svært ofte eller alltid (5) – Ofte (4) - Av og til (3) – Sjeldent (2) – Aldri (1)

1.1.2 Sosial trivsel

Indeksen viser elevenes sosiale trivsel på skolen, inkludert trivsel med medelever. Indeksen består av følgende tre spørsmål:

- Trives du godt på skolen?
- Trives du sammen med elevene i gruppa/klassen din?
- Trives du i friminuttene/fritimene?
  - Disse tre spørsmålene har svaralternativene:
    - Trives svært godt(5) - Trives godt(4) - Trives litt(3) - Trives ikke noe særlig(2) - Trives ikke i det hele tatt(1)

1.1.3 Mestring

Indeksen viser hvor ofte elevene opplever å mestre ulike oppgaver de møter i skolearbeidet. Indeksen består av tre følgende spørsmål:

- Tenk på når du får arbeidsoppgaver på skolen som du skal gjøre på egen hånd.
Hvor ofte klarer du oppgavene alene?
- Hvor ofte greier du de oppgavene du har som lekse uten å be om hjelp?
- Tenk på når læreren går gjennom og forklarer nytt stoff på skolen. Hvor ofte forstår du det som læreren gjennomgår og forklarer?
  - Disse tre spørsmålene har svaralternativene:
  - Alltid (5) – Ofte (4) – Noen ganger (3) – Sjeldent (2) – Aldri (1)

1.1.4 Faglig Utfordring

Faglig utfordring består kun av ett spørsmål.

- Får du nok utfordringer på skolen?
  - Her er svaralternativene:
  - Svært ofte eller alltid (5) – Ofte (4) - Av og til (3) – Sjeldent (2) – Aldri (1)

1.1.5 Elevdemokrati

Indeksen viser elevenes vurdering av elevrådsarbeidet ved skolen og om skolen hører på elevrådet sine forslag. Indeksen består av følgende to spørsmål og gradering:

- Hvor godt arbeid synes du elevrådet gjør på skolen?
  - Her er svaralternativene:
  - Svært godt (5) – Godt (4) - Litt godt (3) – Dårlig (2) - Svært dårlig (1)
- Hører skolen på elevenes forslag?
  - Her er svaralternativene:
  - Svært ofte eller alltid (5) – Ofte (4) - Av og til (3) – Sjeldent (2) – Aldri(1)

1.1.6 Fysisk læringsmiljø

Indeksen viser elevenes vurdering av 10 forhold tilknyttet det fysiske læringsmiljøet. Indeksen består av følgende spørsmål:

- Er du fornøyd med følgende forhold på skolen?
  - Luften i klasserommene
  - Temperaturen i klasserommene
  - Klasserommene ellers
  - Lærebøker og utstyr
  - Skolebibliotek
  - Toaletter
  - Garderobe og dusj
  - Skolebygget
  - Renhold/vasking
  - Uteområdet elevene kan bruke i friminuttene
  - På hvert av disse punktene er svaralternativene:
    - Svært fornøyd (5) – Fornøyd (4) - Ganske fornøyd (3) - Litt fornøyd (2) - Ikke særlig fornøyd (1)

1.1.7 Mobbing på skolen

I Elevundersøkelsen er begrepet mobbing tillagt følgende betydning:

Med mobbing mener vi gjentatt negativ eller ”ondsinnet” atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vanskelig for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubezagelig og sårende måte er også mobbing.

I spørreskjemaet ble først elevene forklart hva mobbing er (jfr. definisjonen) og deretter fikk de følgene spørsmålsformulering:

- Er du blitt mobbet på skolen de siste månedene?
  - Her er svaralternativene:
    - Ikke i det hele tatt (5) - En sjeldent gang (4) - 2 eller 3 ganger i måneden (3) - Omrent 1 gang i uken (2) Flere ganger i uken (1)

Merk at denne variabelen blir snudd i analysene. Det betyr at jo nærmere gjennomsnittsverdien er 1 jo mindre mobbing på skolen opplever elevene.

1.1.8 Motivasjon

Indeksen viser elevenes generelle motivasjon for skolearbeid og inkluderer ulike mål på motivasjon som interesse og lærelyst. Indeksen består av følgende fire spørsmål:

- Gjør du leksene dine?
- Er du interessert i å lære på skolen?
  - På disse to spørsmålene er svaralternativer:
    - I alle eller de fleste fag (5) - I mange fag (4) - I noen fag (3) - I svært få fag (2) - Ikke i noen fag (1)
- Hvor godt liker du skolearbeidet?
  - Her er svaralternativene:
    - Svært godt (5) – Godt (4) - Nokså godt (3) - Ikke særlig godt (2) - Ikke i det hele tatt (1)
- Følger du med og hører etter når læreren snakker?
  - Her er svaralternativene:
    - Svært ofte eller alltid (5) – Ofte (4) - Av og til (3) – Sjeldent (2) – Aldri (1)

1.1.9 Faglig veiledning

Indeksen viser i hvilken grad elevene føler de får god veiledning i forhold til hvordan de kan forbedre seg og hvilke krav som stilles til det faglige arbeidet. Indeksen består av følgende to spørsmål:

- Forteller lærerne hva du bør gjøre for at du skal bli bedre i fagene?
  - Her er svaralternativene:
    - I alle eller de fleste fag (5) - I mange fag (4) - I noen fag (3) - I svært få fag (2) - Ikke i noen fag (1)
- Hvor ofte forteller lærerne deg hva du bør gjøre for at du skal bli bedre i fagene?

- Her er svaralternativene:
  - Flere ganger i uken (5) - 1 gang i uken (4) - 1-3 ganger i måneden (3)
  - 2-4 ganger i halvåret (2) - Sjeldnere enn 2-4 ganger i halvåret (1)

1.1.10 Medbestemmelse

Indeksen viser elevenes opplevelse av å få være med å bestemme arbeidsmål, arbeidsplaner, arbeidsmåter og hva som skal vektlegges ved vurderinger i forhold til fag. Indeksen består av følgende seks spørsmål:

- Får du være med å bestemme hva det skal legges vekt på når ditt arbeid skal vurderes?
- I hvor mange fag får du være med på å:
  - lage arbeidsplaner (ukeplan, periodeplan, årsplan) i fagene?
  - velge mellom ulike oppgavetyper i fagene?
  - velge arbeidsmåter i fagene?
- Har lærerne forklart hvordan elevene kan være med på å bestemme hvordan dere skal arbeide med fagene?
- Oppmuntrer lærerne til at elevene kan være med på å bestemme hvordan dere skal arbeide med fagene?
  - På disse spørsmålene og på underpunktene til spørsmål to er svaralternativene:
    - I alle eller de fleste fag (5) - I mange fag (4) - I noen fag (3) - I svært få fag (2) - Ikke i noen fag (1)

1.1.11 Karriereveiledning

Denne indeksen viser elevenes vurdering av den informasjonen de får i forhold til utdanningsvalg. Indeksen består av følgende to spørsmål:

- I hvilken grad er du fornøyd med informasjonen fra ungdomsskolen i forhold til å velge type videregående opplæring som passer for deg?
- I hvilken grad er du fornøyd med informasjonen du får på skolen om ulike utdannings- og yrkesvalg?
  - På disse to spørsmålene er svaralternativene:
    - Svært fornøyd (5) – Fornøyd (4) - Verken fornøyd eller misfornøyd (3) – Misfornøyd (2) - Svært misfor-nøyd (1)

1.2 Om analysene

Når vi presenterer og analyserer indeksene og ser på forskjeller mellom fylker og endring over tid ser vi på gjennomsnittsverdiene på årstrinn og gjennomsnittsverdiene i hvert enkelt fylke. Når vi leser gjennomsnittsverdiene må vi relatere de til de skalaene som er brukt. Disse skalaene går i positiv retning. Det vil si at skalaene går fra en til fem. Jo høyere gjennomsnittsverdi jo bedre er det. Hvis vi ser på indeksen *Trivsel med lærerne* tolker vi det slik at jo mer gjennomsnittsverdien nærmer seg fem, jo bedre trivsel med lærerne er det. Her er det som nevnt et viktig unntak. For

indeksen *Mobbing på skolen* er skalaen motsatt. Det vil si jo nærmere gjennomsnittsverdien er en, jo mindre mobbing er det.

I analyser av forskjeller i resultat over tid, og mellom grupper, bruker vi ofte begrepet statistisk signifikante forskjeller. Når vi bruker begrepet statistisk signifikant resultat mener man, enkelt sagt, at forskjellen ikke skyldes tilfeldigheter. Det vil si at det er ikke tilfeldigheter eller målfeil som gjør at vi finner forskjeller eller sammenhenger, men noen egenskaper i gruppene eller det vi mäter som gjør at vi finner disse forskjellene. Et statisk signifikant resultat er altså et mål på hvor sikker vi kan være på at resultatene vi finner i et utvalg kan generaliseres og hvor sikkert vi kan si at resultatene også gjelder en større populasjon.

Nå er det slik at Elevundersøkelsen er en populasjonsundersøkelse for trinn 7, trinn 10 og Vg1. Det vil si at samtlige elever i prinsippet skal delta og det er ikke en utvalgsundersøkelse for disse trinnene. Det betyr at det ikke er nødvendig med slutningsstatistikk og signifikantester for disse trinna i og med at vi ikke skal generalisere fra et utvalg til en populasjon. De forskjellene vi finner, *er* i populasjonen i og med at vi har målt hele populasjonen. Men vi vil gjerne si noe om størrelsen på forskjellene mellom fylker eller størrelsen på forskjellene i resultat over tid. Er det store og betydningsfulle forskjeller eller er forskjellene små, trivielle og ikke av praktisk betydning. Derfor vil vi benytte oss av et effektmål som heter Cohens *d* for å se på størrelsen på forskjeller mellom fylker og endringer over tid. Når det i denne rapporten refereres til signifikante resultat refereres det ikke til generalisering, men til størrelsen på forskjeller. Cohens *d* benyttes dermed her som et signifikans mål og er et mål på effektstørrelse. Den beregnes som forskjellen i gjennomsnittsverdi mellom to grupper delt på samlet standardavvik i de to gruppene (Cohen, 1988). Standardavvik er et mål på spredning. Det vil si i hvilken grad svarfordelingen klumper seg rundt gjennomsnittet eller er mer spredt over hele skalaen. Cohens *d* er derfor et mål som viser om forskjellen mellom gruppene er betydningsfull, triviell eller om den har noen praktisk betydning.

Tabell 1.2 Effektmål og effektstørrelse

Effektmål	Ingen/svak effekt	Liten effekt	Moderat effekt	Stor effekt
Cohens <i>d</i>	0-0.19	0.2-0.49	0.5-0.79	>0.8

Tabell 1.2 viser hvordan vi tolker Cohens *d*.

Når det gjelder Cohens *d* må vi ta noen forbehold. Cohens *d* er hensiktsmessig å bruke når det er naturlig å bruke gjennomsnittsverdi som mål på sentraltendens og når variablene/indeksene ikke er for skjevfordelt/bryter forutsetningen for normalfordeling. Enkelte indeksene er svært skjevfordelt. Dette gjelder spesielt *Sosial trivsel* og *Mobbing på skolen*. Vi må derfor være forsiktig med å tolke for mye ut fra Cohens *d* særlig for disse indeksene, men dette effektmålet vil likevel gi oss en indikasjon på størrelsen på forskjellene.

Når det gjelder de fylkesvise analysene vil det for hvert år markeres hvilket fylke som skårer høyest på indeksen og hvilket fylke som skårer lavest. Fylket som har skåret høyest markeres med grønt, mens fylket som skårer lavest markeres med rødt. For hvert år blir Cohens *d* beregnet for fylket som skårer høyest og lavest. I nederste rad i hver tabell vises denne effektstørrelsen og om det er ingen, liten, moderat eller stor forskjell mellom de to fylkene. I hver tabell blir også det markert hvilket fylke som har endret seg mest fra 2007 til 2012. Dette fylket blir markert i gult i siste kolonne med overskrift *Endring 2007-2012*. I nederste rad i denne kolonnen er Cohens *d* beregnet for denne endringen. Det vil si effektstørrelsen på forskjellen fra 2007 og 2012 og om det er ingen, liten, moderat eller stor endring.

Tabell 1.3 Eksempel på hvordan tabellene skal leses

	Trivsel med lærerne						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.69	3.68	3.66	3.77	3.84	3.85	0.16
2 Akershus	3.70	3.69	3.69	3.75	3.74	3.78	0.08
3 Oslo	3.74	3.76	3.75	3.79	3.80	3.81	0.07
4 Hedmark	3.81	3.66	3.72	3.87	3.82	3.87	0.06
5 Oppland	3.77	3.73	3.76	3.78	3.84	3.86	0.09
6 Buskerud	3.74	3.78	3.72	3.74	3.88	3.83	0.09
7 Vestfold	3.65	3.65	3.64	3.69	3.77	3.69	0.04
8 Telemark	3.70	3.61	3.58	3.71	3.78	3.66	-0.04
9 Aust-Agder	3.55	3.55	3.63	3.73	3.75	3.71	0.16
10 Vest-Agder	3.79	3.66	3.70	3.83	3.81	3.81	0.02
11 Rogaland	3.66	3.64	3.63	3.67	3.73	3.73	0.07
12 Hordaland	3.71	3.64	3.65	3.72	3.73	3.78	0.07
14 Sogn og Fjordane	3.78	3.73	3.76	3.96	3.88	3.92	0.14
15 Møre og Romsdal	3.65	3.70	3.64	3.72	3.77	3.83	0.18
16 Sør-Trøndelag	3.74	3.70	3.72	3.78	3.75	3.74	0.00
17 Nord-Trøndelag	3.75	3.69	3.70	3.68	3.76	3.72	-0.03
18 Nordland	3.66	3.69	3.67	3.73	3.81	3.77	0.11
19 Troms	3.69	3.54	3.63	3.60	3.71	3.78	0.09
20 Finnmark	3.62	3.60	3.57	3.72	3.70	3.61	-0.01
Total	3.71	3.68	3.68	3.74	3.78	3.78	0.07
<i>Cohens d max min</i>	0.31	0.28	0.23	0.46	0.22	0.38	0.23

Tabell 1.3 viser at i 2012 var det Sogn og Fjordane som skåret høyest på indeksen med en gjennomsnittsverdi på 3.92. Dette er markert med grønt. Elevene i Finnmark skåret lavest med en gjennomsnittsverdi på 3.61. Dette er markert med rødt. I nederste rad

ser vi at denne forskjellen får en Cohens d på 0.38 som betyr en signifikant forskjell, men forskjellen er liten. Totalraden er nest nederste rad og er uthevet med fet skrift. Den viser gjennomsnittsverdien for samtlige fylker for hvert år og endringen fra 2007 til 2012. I tabell 1.3 ser vi at den totale gjennomsnittsverdien har økt med 0.07, fra 3.71 til 3.78. Videre ser vi at Møre og Romsdal er markert i gult i siste kolonne. Det betyr at det er Møre og Romsdal som har endret seg mest på denne indeksen fra 2007 til 2012. Det vil si fra en gjennomsnittsverdi 3.65 i 2007 til 3.83 i 2012, altså en økning på 0.18. Nederste rad i siste kolonne viser en Cohens d på 0.23 som betyr at endringen i Møre og Romsdal i perioden 2007 til 2012 er signifikant, men endringen er liten. Dersom endringene eller forskjellene ikke er signifikante, markeres dette med *is* i tabellen istedenfor en Cohens d -verdi.

2. Indekser på nasjonalt nivå

Når vi nå skal gå gjennom resultatene begynner vi med hvordan alle elevene i landet på 7. og 10. årstrinn og VG1 har skåret på indeksene i årene 2007 til 2012.

Tabell 2.1 Indekser nasjonalt nivå 7.trinn. Gjennomsnitt og Standardavvik

Trivsel med lærerne	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.98	3.98	4.00	4.08	4.09	4.12
Standardavvik	0.82	0.81	0.80	0.76	0.76	0.75
Sosial trivsel	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	4.37	4.35	4.36	4.39	4.39	4.40
Standardavvik	0.61	0.62	0.62	0.61	0.61	0.61
Mestring	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	-	-	-	3.90	3.91	3.88
Standardavvik	-	-	-	0.53	0.53	0.53
Faglig utfordring	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	-	-	-	-	-	4.03
Standardavvik	-	-	-	-	-	0.89
Elevdemokrati	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.64	3.62	3.62	3.62	3.63	3.64
Standardavvik	0.94	0.95	0.95	0.95	0.95	0.96
Fysisk læringsmiljø	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.17	3.11	3.18	3.24	3.24	3.21
Standardavvik	0.96	0.97	0.96	0.96	0.96	0.97
Mobbing	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	1.43	1.44	1.43	1.43	1.43	1.40
Standardavvik	0.88	0.90	0.89	0.89	0.89	0.86
Motivasjon	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	4.19	4.18	4.17	4.21	4.21	4.23
Standardavvik	0.59	0.59	0.59	0.57	0.58	0.57
Faglig veiledning	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.53	3.51	3.49	3.42	3.44	3.38
Standardavvik	1.03	1.04	1.03	1.01	1.00	1.01
Medbestemmelse	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	-	-	-	-	-	-
Standardavvik	-	-	-	-	-	-
Karriereveileddning	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	-	-	-	-	-	-
Standardavvik	-	-	-	-	-	-

Tabell 2.1 viser gjennomsnittsverdiene for samtlige elever på 7. årstrinn på alle indeksene i Skoleporten og for årene 2007 til 2012. Indeksene *Medbestemmelse* og *Karriereveileddning* er ikke målt på 7. årstrinn. Det første vi kan legge merke til er at

for hver indeks er det ikke stor endring fra år til år. Beregninger gjort av Cohens *d* viser at ingen endringer fra 2007 til 2012 er store nok til å kunne si at den er av betydning/signifikante, selv om vi ser at det er en tendens til økning i gjennomsnittsverdi for *Trivsel med lærerne*, fra 3.98 i 2007 til 4.12 i 2012. Videre ser vi at på 7. årstrinn skårer elevene høyt på særlig *Sosial trivsel* og *Motivasjon* og rapporterer lite mobbing. For en nærmere analyse av mobbing i Elevundersøkelsen 2012, se Wendelborg (2012). Elevene på 7 årstrinn skårer lavest på indeksen *Fysisk læringsmiljø* og *Faglig veiledning* hvor gjennomsnittsverdien ligger på henholdsvis 3.21 og 3.38 i 2012, som er litt over midt på treet.

Tabell 2.2 Indekser nasjonalt nivå 10.trinn. Gjennomsnitt og Standardavvik

Trivsel med lærerne	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.71	3.68	3.68	3.75	3.78	3.78
Standardavvik	0.83	0.83	0.83	0.82	0.82	0.81
Sosial trivsel	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	4.27	4.24	4.24	4.28	4.28	4.26
Standardavvik	0.72	0.73	0.74	0.73	0.74	0.74
Mestring	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	-	-	-	3.81	3.82	3.78
Standardavvik	-	-	-	0.68	0.69	0.69
Faglig utfordring	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	4.03	4.03	4.04	4.09	4.08	4.07
Standardavvik	0.97	0.97	0.96	0.92	0.93	0.91
Elevdemokrati	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.16	3.13	3.14	3.19	3.22	3.21
Standardavvik	0.99	0.99	0.99	1.01	1.01	1.02
Fysisk læringsmiljø	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	2.66	2.61	2.69	2.75	2.77	2.70
Standardavvik	1.00	1.00	1.00	1.01	1.02	0.98
Mobbing	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	1.41	1.43	1.42	1.43	1.43	1.39
Standardavvik	0.94	0.98	0.96	0.96	0.96	0.91
Motivasjon	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.74	3.72	3.71	3.78	3.79	3.78
Standardavvik	0.79	0.79	0.79	0.77	0.77	0.77
Faglig veiledning	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.18	3.11	3.11	3.12	3.15	3.12
Standardavvik	1.01	1.01	0.99	0.97	0.96	0.94
Medbestemmelse	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	2.39	2.33	2.32	2.38	2.39	2.33
Standardavvik	0.89	0.90	0.89	0.92	0.92	0.90
Karriereveiledning	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.58	3.56	3.59	3.61	3.63	3.58
Standardavvik	1.04	1.06	1.03	1.02	1.03	1.05

Tabell 2.2 viser gjennomsnittsverdiene på indeksene i Skoleporten for 10. årstrinn. Heller ikke her er det noen positiv eller negativ utvikling på skåringen på indeksene over tid. Gjennomsnittsverdiene er stabile fra år til år. Elevene på 10. trinn skårer høyt på *Sosial trivsel* og lavest på *Medbestemmelse*.

Tabell 2.3 Indekser nasjonalt nivå VG1. Gjennomsnitt og Standardavvik

Trivel med lærerne	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.74	3.71	3.75	3.82	3.86	3.88
Standardavvik	0.73	0.74	0.72	0.72	0.72	0.72
Sosial trivel	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	4.32	4.30	4.29	4.33	4.34	4.32
Standardavvik	0.67	0.68	0.68	0.66	0.67	0.68
Mestring	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	-	-	-	3.78	3.80	3.75
Standardavvik	-	-	-	0.61	0.60	0.62
Faglig utfordring	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	4.08	4.09	4.13	4.17	4.21	4.20
Standardavvik	0.90	0.90	0.88	0.84	0.83	0.83
Elevdemokrati	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.30	3.27	3.30	3.38	3.42	3.42
Standardavvik	0.92	0.93	0.93	0.93	0.91	0.92
Fysisk læringsmiljø	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.11	3.09	3.13	3.20	3.23	3.19
Standardavvik	0.88	0.92	0.91	0.91	0.90	0.89
Mobbing	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	1.31	1.32	1.30	1.31	1.29	1.28
Standardavvik	0.82	0.83	0.80	0.80	0.78	0.75
Motivasjon	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.80	3.77	3.79	3.85	3.89	3.89
Standardavvik	0.71	0.72	0.71	0.69	0.68	0.68
Faglig veiledning	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.02	3.00	3.06	3.05	3.09	3.10
Standardavvik	1.00	0.99	0.64	0.93	0.92	0.91
Medbestemmelse	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	2.52	2.47	2.51	2.55	2.56	2.57
Standardavvik	0.89	0.90	0.90	0.91	0.91	0.91
Karriereveiledning	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gjennomsnitt	3.33	3.33	3.37	3.40	3.42	3.39
Standardavvik	0.97	0.99	0.98	0.97	0.97	0.98

Tabell 2.3 viser at elevene VG1 skårer høyt på *Sosial trivel*, mens de skårer lavest på *Medbestemmelse*. Som for 7 og 10. årstrinn er det ingen signifikante endringer over tid. Men det er en gradvis tendens til økte gjennomsnittsverdier for særlig Trivel med lærerne og Elevdemokrati.

Dersom vi ser tabell 2.1 til 2.3 under ett ser vi at elever på 7. trinn skårer høyere i 2012 på *Trivel med lærerne* enn både elever i 10. trinn og VG1, med en Cohens *d* på

henholdsvis 0.44 og 0.33. Dette tilsvarer en signifikant, men liten forskjell. Det betyr at elever på 7. trinn trives bedre med lærerne enn både elever på 10. trinn og elever på VG1. Likeledes viser beregninger av Cohens d for *Elevdemokrati* signifikante forskjeller mellom 7. og 10. trinn og 7. trinn og VG1, samt mellom 10. trinn og VG1. Størrelsen på samtlige Cohens d tilsier en liten forskjell. Ved å se på gjennomsnittsverdiene i 2012 ser vi at elever på 7. trinn opplever mer elevdemokrati enn de øvrige elevene, mens elever på VG1 skårer høyere enn elever på 10. trinn. Elever i VG1 skårer høyere på *Faglig utfordring* enn både elever på 10. trinn og 7. trinn, men forskjellen er verken signifikant eller av betydning.

Videre viser beregninger av Cohens d at elever på 10. trinn skårer lavere på *Fysisk læringsmiljø* enn elever på 7. trinn og VG1. Cohens d er 0.52 mellom både 10. trinn og 7. trinn og VG1. Dette tilsvarer en signifikant forskjell med moderat effekt som betyr at elever på 10. trinn er betraktelig mindre fornøyd med det fysiske læringsmiljøet enn elevene på både 7. og VG1. Når det gjelder *Motivasjon* så er størrelsen på Cohens d også stor at det er snakk om signifikante og moderate forskjeller. Forskjellen på gjennomsnittsverdiene mellom elevene på 7. trinn og 10. trinn gir en Cohens d på 0.66, mens forskjellen mellom 7. trinn og VG1 er 0.54. Det er ingen forskjell mellom 10. trinn og VG1 når det kommer til *Motivasjon*. Dette betyr at elevene på 7. trinn er klart mer motiverte enn eldre elevene på 10. trinn og VG1.

Når det gjelder *Faglig veiledning* skårer elevene på 7. trinn også her bedre enn elevene på 10. trinn og VG1, med henholdsvis en Cohens d på 0.27 og 0.29. Den siste indeksen som har signifikante forskjeller er *Medbestemmelse*. Elevene på 10. trinn skårer signifikant lavere på denne indeksen enn hva elevene på VG1 gjør med en Cohens d på 0.27. Denne indeksen er ikke målt på 7. trinn. For de øvrige indeksene er det ingen signifikante forskjeller. Alle beregninger er gjort ut fra resultatene i 2012.

3. Fylkesvise analyser

Dette kapittelet fokuserer på forskjeller mellom fylker og utvikling over tid for 7. og 10. trinn samt VG1. Det anbefales å lese kapittel 1.3 og særlig leseveiledningen for tabeller (se tabell 1.3).

3.1 Trivsel med lærerne

Tabell 3.1 Trivsel med lærerne – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Trivsel med lærerne						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	4.05	4.04	4.04	4.12	4.12	4.20	0.15
2 Akershus	3.98	4.01	4.03	4.11	4.14	4.16	0.18
3 Oslo	3.94	3.98	3.98	4.10	4.11	4.09	0.15
4 Hedmark	4.03	4.04	4.09	4.15	4.17	4.15	0.12
5 Oppland	4.06	4.09	4.10	4.17	4.13	4.16	0.10
6 Buskerud	4.04	4.10	4.05	4.17	4.11	4.20	0.16
7 Vestfold	4.00	3.97	3.98	4.10	4.08	4.13	0.13
8 Telemark	3.97	4.05	4.00	4.03	4.08	4.08	0.11
9 Aust-Agder	3.91	3.89	3.95	3.97	4.04	4.06	0.15
10 Vest-Agder	4.01	4.05	4.07	4.07	4.16	4.14	0.13
11 Rogaland	3.95	3.96	3.99	4.09	4.09	4.12	0.17
12 Hordaland	3.99	3.93	3.96	4.04	4.05	4.08	0.09
14 Sogn og Fjordane	4.07	4.00	4.06	4.22	4.20	4.20	0.13
15 Møre og Romsdal	3.95	3.95	4.04	4.05	4.07	4.14	0.19
16 Sør-Trøndelag	3.92	3.97	3.98	4.04	4.03	4.10	0.18
17 Nord-Trøndelag	3.92	3.94	3.99	4.03	4.03	4.04	0.12
18 Nordland	3.92	3.85	3.94	3.93	3.98	4.06	0.14
19 Troms	3.84	3.86	3.89	4.01	3.96	4.03	0.19
20 Finnmark	3.93	3.77	3.85	3.87	3.96	3.90	-0.03
Total	3.98	3.98	4.00	4.08	4.09	4.12	0.14
Cohens d max min	0.28	0.39	0.30	0.47	0.31	0.39	0.25

I tabell 3.1 kan en legge merke til at elever på 7. trinn i Sogn og Fjordane skårer jevnt over høyt på indeksen *Trivsel med lærerne*, fire av seks år høyest i landet, mens elever på 7. trinn i Finnmark legger seg lavest på indeksen fem av seks år. I 2012 er det elever i Sogn og Fjordane, Buskerud og Østfold som skårer høyest på *Trivsel med lærerne*, mens elevene i Finnmark skårer lavest. Forskjellen mellom det fylket som

skårer høyest og det som skårer lavest er signifikant i hvert år, men forskjellen er i følge Cohens d liten. For det andre ser vi at samtlige fylker har en positiv endring fra 2007 til 2012, foruten Finnmark. Den totale gjennomsnittsverdien har økt med 0.14, fra 3.98 til 4.12. Denne totale endringen er riktig nok ikke signifikant på nasjonalt nivå. Dette ble rapportert i forrige kapittel hvor det ble vist at ingen av indeksene, verken på 7. eller 10. trinn eller VG1, hadde en signifikant endring fra 2007 til 2012. Imidlertid viser tabell 3.1 at endringen er signifikant, om enn liten, for Møre og Romsdal og Troms, som er fylkene som har størst endring fra 2007 til 2012 med en økning i gjennomsnittsverdi på 0.19 og en Cohens d på 0.25.

Tabell 3.2 Trivsel med lærerne – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d .

	Trivsel med lærerne						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.69	3.68	3.66	3.77	3.84	3.85	0.16
2 Akershus	3.70	3.69	3.69	3.75	3.74	3.78	0.08
3 Oslo	3.74	3.76	3.75	3.79	3.80	3.81	0.07
4 Hedmark	3.81	3.66	3.72	3.87	3.82	3.87	0.06
5 Oppland	3.77	3.73	3.76	3.78	3.84	3.86	0.09
6 Buskerud	3.74	3.78	3.72	3.74	3.88	3.83	0.09
7 Vestfold	3.65	3.65	3.64	3.69	3.77	3.69	0.04
8 Telemark	3.70	3.61	3.58	3.71	3.78	3.66	-0.04
9 Aust-Agder	3.55	3.55	3.63	3.73	3.75	3.71	0.16
10 Vest-Agder	3.79	3.66	3.70	3.83	3.81	3.81	0.02
11 Rogaland	3.66	3.64	3.63	3.67	3.73	3.73	0.07
12 Hordaland	3.71	3.64	3.65	3.72	3.73	3.78	0.07
14 Sogn og Fjordane	3.78	3.73	3.76	3.96	3.88	3.92	0.14
15 Møre og Romsdal	3.65	3.70	3.64	3.72	3.77	3.83	0.18
16 Sør-Trøndelag	3.74	3.70	3.72	3.78	3.75	3.74	0.00
17 Nord-Trøndelag	3.75	3.69	3.70	3.68	3.76	3.72	-0.03
18 Nordland	3.66	3.69	3.67	3.73	3.81	3.77	0.11
19 Troms	3.69	3.54	3.63	3.60	3.71	3.78	0.09
20 Finnmark	3.62	3.60	3.57	3.72	3.70	3.61	-0.01
Total	3.71	3.68	3.68	3.74	3.78	3.78	0.07
Cohens d max min	0.31	0.28	0.23	0.46	0.22	0.38	0.23

Tabell 3.2 viser elever på 10. trinns gjennomsnittsverdier på indeksen *Trivsel med lærerne*. Sogn og Fjordane utmerker seg positivt, mens de to nordligste fylkene veksler mellom å ligge lavest på indeksen. Forskjellen mellom det høyest og lavest skårende fylket er signifikant for hvert år, men verdien på Cohens d viser at

forskjellen er liten. Møre og Romsdal er det fylket som har størst endring fra 2007 og denne endringen er signifikant, men svak med en Cohens d på 0.23.

Tabell 3.3 Trivsel med lærerne – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Trivsel med lærerne						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.71	3.66	3.74	3.79	3.92	3.89	0.18
2 Akershus	3.71	3.65	3.71	3.80	3.84	3.87	0.16
3 Oslo	3.72	3.69	3.73	3.80	3.82	3.83	0.11
4 Hedmark	3.80	3.70	3.75	3.80	3.84	3.87	0.07
5 Oppland	3.69	3.65	3.76	3.80	3.86	3.89	0.20
6 Buskerud	3.72	3.70	3.77	3.80	3.83	3.92	0.20
7 Vestfold	3.78	3.72	3.73	3.78	3.86	3.87	0.09
8 Telemark	3.77	3.69	3.72	3.86	3.81	3.89	0.12
9 Aust-Agder	3.68	3.69	3.69	3.72	3.86	3.81	0.13
10 Vest-Agder	3.73	3.68	3.72	3.87	3.91	3.94	0.21
11 Rogaland	3.79	3.72	3.77	3.86	3.88	3.93	0.14
12 Hordaland	3.71	3.74	3.75	3.87	3.84	3.87	0.16
14 Sogn og Fjordane	3.82	3.81	3.84	3.87	3.96	3.92	0.10
15 Møre og Romsdal	3.74	3.67	3.76	3.78	3.83	3.86	0.12
16 Sør-Trøndelag	3.78	3.76	3.83	3.85	3.88	3.87	0.09
17 Nord-Trøndelag	3.79	3.85	3.88	3.90	3.87	3.91	0.12
18 Nordland	3.77	3.78	3.80	3.86	3.94	3.93	0.16
19 Troms	3.64	3.61	3.63	3.75	3.80	3.81	0.17
20 Finnmark	3.75	3.57	3.67	3.71	3.87	3.87	0.12
Total	3.74	3.71	3.75	3.82	3.86	3.88	0.14
<i>Cohens d max min</i>	0.24	0.39	0.35	0.26	0.22	<i>is</i>	0.29

is = ikke signifikant

For VG1 viser tabell 3.3 at det i 2012 er elever i Vest-Agder som skårer best på *Trivsel med lærerne*. Elever i Aust-Agder og Troms legger seg lavest på denne skalaen. Forskjellen mellom høyest og lavest skårende fylke er svakt signifikant for hvert år, unntatt i 2012 hvor forskjellen ikke er signifikant. Vest-Agder er det fylket med størst endring og denne endringen er svakt signifikant.

3.2 Sosial trivsel

Tabell 3.4 Sosial trivsel – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Sosial trivsel						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007-2012
1 Østfold	4.39	4.36	4.38	4.40	4.39	4.44	0.05
2 Akershus	4.41	4.40	4.40	4.45	4.45	4.45	0.04
3 Oslo	4.38	4.35	4.35	4.41	4.42	4.39	0.01
4 Hedmark	4.40	4.37	4.41	4.44	4.39	4.39	-0.01
5 Oppland	4.46	4.45	4.46	4.46	4.42	4.44	-0.02
6 Buskerud	4.38	4.40	4.34	4.46	4.40	4.42	0.04
7 Vestfold	4.38	4.35	4.30	4.37	4.37	4.40	0.02
8 Telemark	4.38	4.41	4.41	4.41	4.41	4.40	0.02
9 Aust-Agder	4.32	4.33	4.31	4.34	4.36	4.38	0.06
10 Vest-Agder	4.40	4.42	4.42	4.39	4.43	4.46	0.06
11 Rogaland	4.38	4.32	4.32	4.35	4.39	4.40	0.02
12 Hordaland	4.36	4.32	4.32	4.35	4.37	4.35	-0.01
14 Sogn og Fjordane	4.40	4.35	4.38	4.45	4.45	4.45	0.05
15 Møre og Romsdal	4.32	4.34	4.37	4.35	4.39	4.39	0.07
16 Sør-Trøndelag	4.37	4.34	4.36	4.38	4.37	4.38	0.01
17 Nord-Trøndelag	4.33	4.37	4.35	4.34	4.36	4.37	0.04
18 Nordland	4.30	4.29	4.29	4.29	4.30	4.32	0.02
19 Troms	4.25	4.24	4.27	4.32	4.22	4.28	0.03
20 Finnmark	4.20	4.12	4.21	4.26	4.24	4.21	0.01
Total	4.37	4.35	4.36	4.39	4.39	4.40	0.03
Cohens d max min	0.32	0.50	0.40	0.27	0.36	0.40	is

is = ikke signifikant

I tabell 3.4 ser vi at elever på 7. trinn i Oppland skårer gjennomgående svært høyt på indeksen Sosial trivsel, mens det i 2012 er elever i Vest-Agder som skårer høyest. Med en gjennomsnittsverdi på nærmere 4.5 så betyr det at de aller fleste elever trives svært godt på skolen sammen med sine medelever. Elever på 7. trinn fra Finnmark ligger gjennomgående lavest på denne indeksen og forskjellen mellom høyest og lavest skårende fylke er signifikant, men av relativ svak betydning. Samtidig må vi huske på at gjennomsnittsverdien for elevene i Finnmark ligger rundt 4.2, som tilsier at de også trives svært god på skolen. Når det gjelder utvikling over tid så er det liten endring. Møre og Romsdal er det fylket med størst endring, men endringen i gjennomsnittsverdien er kun på 0.07 fra 2007 til 2012, som tilsier ingen signifikant endring og heller ingen endring i praksis.

Tabell 3.5 Sosial trivsel – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Sosial trivsel						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	4.27	4.25	4.24	4.30	4.33	4.35	0.08
2 Akershus	4.30	4.29	4.28	4.33	4.31	4.31	0.01
3 Oslo	4.34	4.30	4.30	4.35	4.30	4.30	-0.04
4 Hedmark	4.33	4.28	4.27	4.35	4.31	4.33	0
5 Oppland	4.33	4.31	4.27	4.31	4.37	4.34	0.01
6 Buskerud	4.30	4.26	4.27	4.26	4.34	4.29	-0.01
7 Vestfold	4.28	4.22	4.23	4.23	4.26	4.20	-0.08
8 Telemark	4.30	4.26	4.19	4.28	4.31	4.23	-0.07
9 Aust-Agder	4.21	4.17	4.18	4.24	4.31	4.18	-0.03
10 Vest-Agder	4.31	4.24	4.27	4.35	4.31	4.27	-0.04
11 Rogaland	4.23	4.20	4.21	4.24	4.25	4.21	-0.02
12 Hordaland	4.22	4.20	4.19	4.24	4.24	4.23	0.01
14 Sogn og Fjordane	4.31	4.27	4.29	4.37	4.33	4.35	0.04
15 Møre og Romsdal	4.24	4.26	4.26	4.26	4.27	4.29	0.05
16 Sør-Trøndelag	4.27	4.26	4.26	4.26	4.24	4.26	-0.01
17 Nord-Trøndelag	4.31	4.27	4.25	4.25	4.26	4.25	-0.06
18 Nordland	4.17	4.18	4.14	4.17	4.23	4.16	-0.01
19 Troms	4.19	4.10	4.14	4.17	4.14	4.21	0.02
20 Finnmark	4.11	4.08	4.15	4.17	4.13	4.17	0.06
Total	4.27	4.24	4.24	4.28	4.28	4.26	-0.01
<i>Cohens d max min</i>	0.32	0.32	0.21	0.28	0.33	0.27	<i>is</i>

is = ikke signifikant

Også i tabell 3.5 er det signifikante forskjeller mellom gjennomsnittsverdier på 10. trinn i fylket som skårer høyest på *Sosial trivsel* og fylket som skårer lavest. Forskjellen er signifikant, men svak. Det er særlig de tre nordligste fylkene som skårer lavest, mens i 2012 er det Sogn og Fjordane og Østfold som skårer høyest. I 2012 er det Nordland som skårer lavest. Imidlertid må vi igjen huske på at gjennomsnittsverdien er godt over fire, som indikerer at de aller fleste elever trives på skolen. Når det gjelder endring over tid, så er det ingen signifikante endringer og vi ser at Østfold har størst økning på skalaen, mens Vestfold har tilsvarende reduksjon i gjennomsnittsverdier.

Tabell 3.6 Sosial trivsel – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Sosial trivsel						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007-2012
1 Østfold	4.34	4.31	4.31	4.34	4.37	4.34	0.00
2 Akershus	4.33	4.30	4.31	4.35	4.34	4.34	0.01
3 Oslo	4.31	4.26	4.28	4.32	4.30	4.27	-0.04
4 Hedmark	4.37	4.31	4.31	4.34	4.32	4.30	-0.07
5 Oppland	4.38	4.29	4.33	4.35	4.40	4.40	0.02
6 Buskerud	4.30	4.26	4.28	4.31	4.34	4.35	0.05
7 Vestfold	4.38	4.33	4.32	4.34	4.36	4.33	-0.05
8 Telemark	4.39	4.32	4.32	4.35	4.34	4.33	-0.06
9 Aust-Agder	4.26	4.30	4.27	4.27	4.31	4.23	-0.03
10 Vest-Agder	4.23	4.30	4.26	4.33	4.40	4.36	0.13
11 Rogaland	4.32	4.31	4.29	4.34	4.34	4.35	0.03
12 Hordaland	4.29	4.27	4.27	4.35	4.32	4.32	0.03
14 Sogn og Fjordane	4.36	4.30	4.31	4.34	4.37	4.35	-0.01
15 Møre og Romsdal	4.32	4.27	4.27	4.29	4.29	4.29	-0.03
16 Sør-Trøndelag	4.34	4.34	4.35	4.37	4.34	4.31	-0.03
17 Nord-Trøndelag	4.36	4.38	4.38	4.36	4.34	4.35	-0.01
18 Nordland	4.32	4.30	4.27	4.33	4.33	4.31	-0.01
19 Troms	4.22	4.23	4.19	4.25	4.31	4.24	0.02
20 Finnmark	4.14	4.15	4.18	4.14	4.23	4.24	0.10
Total	4.32	4.30	4.29	4.33	4.33	4.32	0.00
<i>Cohens d max min</i>	0.37	0.35	0.30	0.33	0.25	0.25	<i>is</i>

is = ikke signifikant

Når det gjelder *Sosial trivsel* for elevene på VG1, viser tabell 3.6 at det er elevene i Finnmark som gjennomgående skårer lavest, unntatt i 2012 hvor det er elever i Aust-Agder som legger seg lavest på skalaen. Det er en signifikant, dog liten forskjell, mellom elevene i Oppland og Aust-Agder (Cohens *d*=0.25). Vest-Agder utmerker seg med en forbedring sett i forhold til øvrige fylker. Endringen i gjennomsnittsverdiene er 0.13 fra 2007 til 2012, men endringen er ikke signifikant.

3.3 Mestring

Tabell 3.7 *Mestring – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.*

	Mestring						Endring 2010-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	-	-	-	3.89	3.93	3.89	0.00
2 Akershus	-	-	-	3.97	3.98	3.94	-0.03
3 Oslo	-	-	-	4.00	4.00	3.96	-0.04
4 Hedmark	-	-	-	3.86	3.87	3.86	0.00
5 Oppland	-	-	-	3.89	3.90	3.88	-0.01
6 Buskerud	-	-	-	3.94	3.90	3.90	-0.04
7 Vestfold	-	-	-	3.86	3.91	3.89	0.03
8 Telemark	-	-	-	3.85	3.87	3.84	-0.01
9 Aust-Agder	-	-	-	3.83	3.86	3.83	0.00
10 Vest-Agder	-	-	-	3.85	3.90	3.85	0.00
11 Rogaland	-	-	-	3.91	3.91	3.90	-0.01
12 Hordaland	-	-	-	3.89	3.91	3.89	0.00
14 Sogn og Fjordane	-	-	-	3.90	3.92	3.90	0.00
15 Møre og Romsdal	-	-	-	3.90	3.92	3.87	-0.03
16 Sør-Trøndelag	-	-	-	3.90	3.90	3.85	-0.05
17 Nord-Trøndelag	-	-	-	3.87	3.84	3.83	-0.04
18 Nordland	-	-	-	3.79	3.83	3.79	0.00
19 Troms	-	-	-	3.85	3.84	3.84	-0.01
20 Finnmark	-	-	-	3.80	3.80	3.79	-0.01
Total	-	-	-	3.90	3.91	3.88	-0.02
<i>Cohens d max min</i>				0.39	0.37	0.31	<i>is</i>

is = ikke signifikant

Indeksen *Mestring* ble først målt i 2010. Tabell 3.7 viser at det på 7. trinn er det elevene i Oslo, med Akershus tett opp til som skiller seg positivt ut. Forskjellen mellom Oslo som skårer høyest og Nordland og Finnmark som skårer lavest på indeksen er signifikant, men forskjellen er liten. Det er ingen endring fra 2010 til 2012 for noen fylker, selv om Sør-Trøndelag har den største endringen med en reduksjon i gjennomsnittsverdien på 0.05.

Tabell 3.8 Mestring – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Mestring						Endring 2010-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	-	-	-	3.78	3.82	3.81	0.03
2 Akershus	-	-	-	3.84	3.84	3.80	-0.04
3 Oslo	-	-	-	3.89	3.92	3.88	-0.01
4 Hedmark	-	-	-	3.80	3.77	3.76	-0.04
5 Oppland	-	-	-	3.81	3.84	3.81	0.00
6 Buskerud	-	-	-	3.82	3.83	3.81	-0.01
7 Vestfold	-	-	-	3.78	3.83	3.73	-0.05
8 Telemark	-	-	-	3.78	3.80	3.70	-0.08
9 Aust-Agder	-	-	-	3.77	3.75	3.69	-0.08
10 Vest-Agder	-	-	-	3.78	3.77	3.73	-0.05
11 Rogaland	-	-	-	3.81	3.83	3.77	-0.04
12 Hordaland	-	-	-	3.80	3.81	3.80	0.00
14 Sogn og Fjordane	-	-	-	3.88	3.86	3.86	-0.02
15 Møre og Romsdal	-	-	-	3.82	3.83	3.80	-0.02
16 Sør-Trøndelag	-	-	-	3.79	3.79	3.74	-0.05
17 Nord-Trøndelag	-	-	-	3.76	3.78	3.74	-0.02
18 Nordland	-	-	-	3.75	3.77	3.71	-0.04
19 Troms	-	-	-	3.74	3.78	3.76	0.02
20 Finnmark	-	-	-	3.72	3.70	3.69	-0.03
Total	-	-	-	3.81	3.82	3.78	-0.03
<i>Cohens d max min</i>				0.24	0.31	0.27	<i>is</i>

is = ikke signifikant

På 10. trinn skiller også elevene i Oslo seg positivt ut, mens elevene i Finnmark og Aust-Agder skårer lavest på indeksen *Mestring*. Forskjellen er svak signifikant. Tabell 3.8 viser ingen signifikante endringer fra 2010 til 2012, men Telemark og Aust-Agder har størst reduksjon i gjennomsnittverdi på indeksen.

Tabell 3.9 Mestring – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Mestring						Endring 2010-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	-	-	-	3.76	3.78	3.74	-0.02
2 Akershus	-	-	-	3.81	3.84	3.80	-0.01
3 Oslo	-	-	-	3.87	3.87	3.81	-0.06
4 Hedmark	-	-	-	3.77	3.74	3.73	-0.04
5 Oppland	-	-	-	3.78	3.79	3.74	-0.04
6 Buskerud	-	-	-	3.77	3.79	3.77	0.00
7 Vestfold	-	-	-	3.76	3.80	3.74	-0.02
8 Telemark	-	-	-	3.73	3.76	3.73	0.00
9 Aust-Agder	-	-	-	3.69	3.76	3.67	-0.02
10 Vest-Agder	-	-	-	3.74	3.77	3.70	-0.04
11 Rogaland	-	-	-	3.78	3.80	3.75	-0.03
12 Hordaland	-	-	-	3.80	3.79	3.75	-0.05
14 Sogn og Fjordane	-	-	-	3.82	3.83	3.76	-0.06
15 Møre og Romsdal	-	-	-	3.76	3.80	3.76	0.00
16 Sør-Trøndelag	-	-	-	3.80	3.82	3.75	-0.05
17 Nord-Trøndelag	-	-	-	3.78	3.76	3.74	-0.04
18 Nordland	-	-	-	3.76	3.77	3.72	-0.04
19 Troms	-	-	-	3.74	3.78	3.74	0.00
20 Finnmark	-	-	-	3.66	3.76	3.73	0.07
Total	-	-	-	3.78	3.80	3.75	-0.03
<i>Cohens d max min</i>				0.32	0.21	0.21	<i>is</i>

is = ikke signifikant

Tabell 3.9 viser at også på VG1 skiller elevene i Oslo ut ved at de skårer høyest på indeksen *Mestring*. I 2012 skårer elevene i Aust-Agder lavest, mens Finnmark er det fylket med størst endring fra 2010. Forskjellen mellom høyest og lavest skårende fylke er svakt signifikant begge år, mens det er ingen signifikante endringer for noen fylker fra 2010 til 2012.

3.4 Faglig utfordring

Tabell 3.10 Faglig utfordring – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Faglig utfordring						Endring 2010-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	-	-	-	-	-	4.05	-
2 Akershus	-	-	-	-	-	4.04	-
3 Oslo	-	-	-	-	-	3.95	-
4 Hedmark	-	-	-	-	-	4.09	-
5 Oppland	-	-	-	-	-	4.00	-
6 Buskerud	-	-	-	-	-	4.10	-
7 Vestfold	-	-	-	-	-	4.07	-
8 Telemark	-	-	-	-	-	4.02	-
9 Aust-Agder	-	-	-	-	-	4.03	-
10 Vest-Agder	-	-	-	-	-	4.14	-
11 Rogaland	-	-	-	-	-	4.03	-
12 Hordaland	-	-	-	-	-	3.99	-
14 Sogn og Fjordane	-	-	-	-	-	3.97	-
15 Møre og Romsdal	-	-	-	-	-	3.99	-
16 Sør-Trøndelag	-	-	-	-	-	4.02	-
17 Nord-Trøndelag	-	-	-	-	-	4.06	-
18 Nordland	-	-	-	-	-	4.08	-
19 Troms	-	-	-	-	-	4.04	-
20 Finnmark	-	-	-	-	-	4.00	-
Total	-	-	-	-	-	4.03	-
<i>Cohens d max min</i>	-	-	-	-	-	0.21	-

is = ikke signifikant

Tabell 3.10 viser at elever i Vest-agder skårer høyest på indeksen Faglig utfordringer, mens elever i Oslo skårer lavest. Denne forskjellen er svakt signifikant med en Cohens *d* –verdi på 0.21. Det er første gang elever på 7. trinn får dette spørsmålet.

Tabell 3.11 Faglig utfordring – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Faglig utfordring						Endring 2010-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	4.01	3.99	3.97	4.07	4.10	4.04	0.03
2 Akershus	4.07	4.07	4.09	4.10	4.07	4.12	0.05
3 Oslo	3.98	4.02	3.99	4.09	4.07	4.01	0.03
4 Hedmark	4.06	4.02	4.08	4.18	4.10	4.13	0.07
5 Oppland	4.09	4.06	4.10	4.07	4.18	4.15	0.06
6 Buskerud	4.12	4.05	4.08	4.10	4.16	4.09	-0.03
7 Vestfold	4.02	4.04	4.07	4.07	4.10	4.07	0.05
8 Telemark	3.92	3.95	3.96	4.00	4.03	3.99	0.07
9 Aust-Agder	3.89	3.97	3.99	4.10	4.08	4.04	0.15
10 Vest-Agder	4.05	4.05	4.10	4.20	4.17	4.14	0.09
11 Rogaland	4.01	4.01	4.06	4.06	4.06	4.08	0.07
12 Hordaland	4.00	3.98	3.98	4.03	4.04	4.01	0.01
14 Sogn og Fjordane	4.04	3.98	4.03	4.17	4.09	4.13	0.09
15 Møre og Romsdal	3.96	4.00	3.99	4.01	4.05	4.07	0.11
16 Sør-Trøndelag	4.07	4.09	4.08	4.16	4.07	4.10	0.03
17 Nord-Trøndelag	4.11	4.14	4.04	4.10	4.11	4.04	-0.07
18 Nordland	4.05	4.06	4.02	4.09	4.13	4.10	0.05
19 Troms	4.01	3.97	3.95	4.04	4.05	4.05	0.04
20 Finnmark	4.00	4.08	4.04	4.10	4.02	4.08	0.08
Total	4.03	4.03	4.04	4.09	4.08	4.07	0.04
<i>Cohens d max min</i>	0.23	<i>is</i>	<i>is</i>	0.21	<i>is</i>	<i>is</i>	<i>is</i>

is = ikke signifikant

Tabell 3.11 viser gjennomsnittsverdiene på 10. trinn og det er ingen klare mønstre her utover at kanskje Oppland og Vest-Agder skårer høyt på indeksen. I 2012 skårer Oppland høyest og Telemark lavest. Det er ulike fylker som skårer lavest for hvert år og bare en svak signifikant forskjell i 2007 og 2010, mens det er ingen signifikante forskjeller mellom det høyest og lavest skårende fylke de øvrige årene. Det er heller ingen signifikante endringer for noen fylker fra 2007 til 2012. Imidlertid er det Aust-Agder som har størst positiv endring.

Tabell 3.12 Faglig utfordring – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Faglig utfordring						Endring 2010-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	4.10	4.10	4.14	4.16	4.21	4.18	0.08
2 Akershus	4.08	4.08	4.14	4.18	4.20	4.21	0.13
3 Oslo	4.04	4.02	4.08	4.12	4.16	4.11	0.07
4 Hedmark	4.09	4.11	4.10	4.15	4.21	4.18	0.09
5 Oppland	4.15	4.08	4.19	4.21	4.21	4.23	0.08
6 Buskerud	4.08	4.13	4.15	4.19	4.24	4.25	0.17
7 Vestfold	4.13	4.10	4.10	4.22	4.25	4.28	0.15
8 Telemark	4.09	4.02	4.08	4.11	4.16	4.18	0.09
9 Aust-Agder	4.06	4.09	4.08	4.10	4.19	4.17	0.11
10 Vest-Agder	4.04	4.06	4.15	4.23	4.28	4.27	0.23
11 Rogaland	4.14	4.13	4.16	4.24	4.26	4.27	0.13
12 Hordaland	4.00	4.08	4.09	4.16	4.17	4.14	0.14
14 Sogn og Fjordane	4.11	4.12	4.13	4.19	4.24	4.22	0.11
15 Møre og Romsdal	4.07	4.06	4.04	4.08	4.10	4.15	0.08
16 Sør-Trøndelag	4.11	4.13	4.17	4.19	4.20	4.19	0.08
17 Nord-Trøndelag	4.12	4.19	4.25	4.17	4.26	4.21	0.09
18 Nordland	4.12	4.17	4.18	4.23	4.28	4.24	0.12
19 Troms	3.98	4.07	4.07	4.08	4.15	4.16	0.18
20 Finnmark	4.06	4.04	4.08	4.15	4.17	4.18	0.12
Total	4.08	4.09	4.13	4.17	4.21	4.20	0.12
<i>Cohens d max min</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	0.24	<i>is</i>	0.22	<i>is</i>	0.27

is = ikke signifikant

Heller ikke for VG1 kommer det klare mønstre fram i forhold til *Faglig utfordring* i følge tabell 3.12. Det er bare signifikante forskjeller mellom høyest og lavest skårende fylke på *Faglig utfordring* i 2009 og 2011 og disse forskjellene er små. Elever i Oslo skårer lavest på indeksen i 2012, mens elever i Vestfold skårer høyest. Det er imidlertid få og små forskjeller mellom fylkene. Vest-Agder har en signifikant forbedring på indeksen fra 2007 til 2012.

3.5 Elevdemokrati

Tabell 3.13 Elevdemokrati – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Elevdemokrati						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.76	3.71	3.67	3.66	3.66	3.70	-0.06
2 Akershus	3.70	3.68	3.71	3.72	3.70	3.68	-0.02
3 Oslo	3.49	3.48	3.44	3.48	3.51	3.47	-0.02
4 Hedmark	3.72	3.66	3.71	3.73	3.74	3.71	-0.01
5 Oppland	3.75	3.72	3.74	3.68	3.68	3.72	-0.03
6 Buskerud	3.76	3.71	3.70	3.75	3.72	3.76	0.00
7 Vestfold	3.71	3.61	3.58	3.59	3.72	3.64	-0.07
8 Telemark	3.70	3.77	3.68	3.67	3.68	3.64	-0.06
9 Aust-Agder	3.58	3.65	3.47	3.56	3.56	3.61	0.03
10 Vest-Agder	3.65	3.71	3.73	3.70	3.79	3.78	0.13
11 Rogaland	3.73	3.70	3.71	3.65	3.69	3.71	-0.02
12 Hordaland	3.63	3.55	3.60	3.62	3.59	3.58	-0.05
14 Sogn og Fjordane	3.73	3.63	3.73	3.75	3.73	3.70	-0.03
15 Møre og Romsdal	3.55	3.57	3.64	3.56	3.55	3.64	0.09
16 Sør-Trøndelag	3.53	3.59	3.55	3.62	3.62	3.60	0.07
17 Nord-Trøndelag	3.59	3.66	3.60	3.58	3.56	3.59	0.00
18 Nordland	3.51	3.41	3.46	3.37	3.47	3.53	0.02
19 Troms	3.38	3.39	3.46	3.52	3.42	3.51	0.13
20 Finnmark	3.49	3.51	3.59	3.41	3.52	3.42	-0.07
Total	3.64	3.62	3.62	3.62	3.63	3.64	0.00
Cohens d max min	0.39	0.41	0.31	0.39	0.34	0.37	is

is = ikke signifikant

Tabell 3.13 viser at det er signifikante forskjeller på 7. trinn mellom høyest og lavest skårende fylke hvert år på indeksen *Elevdemokrati*. Cohens d viser at disse forskjellene er små. Finnmark kommer lavest ut i 2012, mens det er flere ulike fylker som skårer høyest de ulike årene. Elever i Vest-Agder skårer høyest på Elevdemokrati i 2012 og er også det fylket sammen med Troms som har en størst endring fra 2007 til 2012. Denne endringen er positiv, men ikke signifikant.

Tabell 3.14 Elevdemokrati – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Elevdemokrati						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007-2012
1 Østfold	3.18	3.14	3.07	3.17	3.24	3.22	0.04
2 Akershus	3.16	3.20	3.18	3.22	3.23	3.34	0.18
3 Oslo	3.14	3.17	3.14	3.15	3.13	3.08	-0.06
4 Hedmark	3.26	3.20	3.19	3.29	3.31	3.31	0.05
5 Oppland	3.30	3.23	3.26	3.25	3.34	3.34	0.04
6 Buskerud	3.24	3.19	3.27	3.25	3.32	3.23	-0.01
7 Vestfold	3.05	3.09	3.08	3.14	3.23	3.10	0.05
8 Telemark	3.25	3.16	3.19	3.23	3.32	3.17	-0.08
9 Aust-Agder	3.05	3.03	3.01	2.99	3.09	3.09	0.04
10 Vest-Agder	3.19	3.13	3.17	3.25	3.27	3.16	-0.03
11 Rogaland	3.19	3.11	3.16	3.25	3.28	3.26	0.07
12 Hordaland	3.10	3.05	3.09	3.11	3.19	3.13	0.03
14 Sogn og Fjordane	3.34	3.27	3.20	3.35	3.23	3.27	-0.07
15 Møre og Romsdal	3.15	3.18	3.12	3.21	3.24	3.30	0.15
16 Sør-Trøndelag	3.13	3.06	3.04	3.18	3.18	3.11	-0.02
17 Nord-Trøndelag	3.22	3.19	3.24	3.21	3.30	3.24	0.02
18 Nordland	3.05	3.05	3.02	3.05	3.16	3.08	0.03
19 Troms	3.05	3.02	3.12	3.05	2.99	3.22	0.17
20 Finnmark	2.97	2.99	3.02	3.07	3.02	3.09	0.12
Total	3.16	3.13	3.14	3.19	3.22	3.21	0.05
<i>Cohens d max min</i>	0.37	0.39	0.27	0.37	0.36	0.28	<i>is</i>

is = ikke signifikant

På 10. trinn viser tabell 3.14 at det i 2012 er Oslo og Nordland som skårer lavest på *Elevdemokrati*. Akershus og Oppland skårer høyest i 2012. Forskjellen mellom høyest og lavest skårende fylke er svakt signifikant hvert år. Elever i Akershus er de som oppgir størst økning, men økningen er ikke signifikant.

Tabell 3.15 Elevdemokrati – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Elevdemokrati						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.20	3.21	3.22	3.26	3.36	3.38	0.18
2 Akershus	3.35	3.32	3.39	3.43	3.53	3.50	0.15
3 Oslo	3.41	3.31	3.35	3.43	3.41	3.35	-0.06
4 Hedmark	3.30	3.21	3.27	3.25	3.38	3.42	0.12
5 Oppland	3.25	3.22	3.26	3.35	3.38	3.47	0.22
6 Buskerud	3.19	3.25	3.20	3.40	3.37	3.46	0.27
7 Vestfold	3.39	3.31	3.38	3.40	3.50	3.47	0.08
8 Telemark	3.17	3.25	3.22	3.38	3.36	3.44	0.27
9 Aust-Agder	3.21	3.21	3.22	3.13	3.34	3.27	0.06
10 Vest-Agder	3.21	3.10	3.21	3.38	3.41	3.43	0.22
11 Rogaland	3.29	3.31	3.33	3.47	3.49	3.53	0.24
12 Hordaland	3.31	3.30	3.26	3.45	3.38	3.43	0.12
14 Sogn og Fjordane	3.47	3.42	3.49	3.54	3.66	3.56	0.09
15 Møre og Romsdal	3.33	3.22	3.27	3.30	3.36	3.29	-0.04
16 Sør-Trøndelag	3.30	3.32	3.34	3.42	3.35	3.40	0.10
17 Nord-Trøndelag	3.40	3.47	3.55	3.54	3.50	3.47	0.07
18 Nordland	3.22	3.20	3.20	3.30	3.36	3.33	0.11
19 Troms	3.15	3.05	3.08	3.29	3.36	3.28	0.13
20 Finnmark	2.95	2.94	3.05	3.05	3.31	3.30	0.35
Total	3.29	3.27	3.29	3.38	3.42	3.42	0.13
<i>Cohens d max min</i>	0.57	0.56	0.55	0.53	0.39	0.32	0.36

Tabell 3.15 viser et klart mønster i forhold til *Elevdemokrati* rapportert av elever på VG1. Elever i Finnmark skårer konsekvent lavest på denne indeksen fram til 2012, da skårer elever fra Aust-Agder lavest. Elever i Sogn og Fjordane skårer gjennomgående relativt høyt på indeksen og skårer høyest i 2012. Forskjellen mellom elevene i Aust-Agder og elevene i Sogn og Fjordane er signifikant, men av svak styrke. I årene fra 2007 til 2010 var forskjellen mellom høyest og lavest skårende fylke av moderat størrelse. I disse årene er Cohens *d* på over 0.5. I 2011 og 2012 er Cohens *d* redusert til henholdsvis 0.39 og 0.32. Forskjellen er fremdeles signifikant men karakteriseres som liten. Jevnt over ser vi at det er mange fylker som har en relativ stor forbedring i gjennomsnittsverdien på *Elevdemokrati* og aller størst forbedring ser vi i Finnmark hvor gjennomsnittsverdien er økt med 0.35 som er signifikant og med en Cohens *d* på 0.36 karakteriseres økningen som signifikant, men liten.

3.6 Fysisk læringsmiljø

Tabell 3.16 Fysisk læringsmiljø – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Fysisk læringsmiljø						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007-2012
1 Østfold	3.37	3.22	3.25	3.33	3.31	3.29	-0.08
2 Akershus	3.12	3.10	3.14	3.27	3.29	3.22	0.10
3 Oslo	3.10	3.05	3.11	3.23	3.20	3.16	0.06
4 Hedmark	3.24	3.22	3.30	3.37	3.33	3.30	0.06
5 Oppland	3.41	3.31	3.39	3.39	3.43	3.37	-0.04
6 Buskerud	3.27	3.20	3.21	3.29	3.29	3.30	0.03
7 Vestfold	3.21	3.10	3.13	3.18	3.27	3.12	-0.09
8 Telemark	3.17	3.17	3.20	3.20	3.24	3.22	0.05
9 Aust-Agder	3.07	3.12	3.11	3.23	3.11	3.20	0.13
10 Vest-Agder	3.36	3.31	3.32	3.36	3.49	3.42	0.06
11 Rogaland	3.21	3.18	3.21	3.25	3.30	3.27	0.06
12 Hordaland	3.21	3.06	3.15	3.22	3.17	3.15	-0.06
14 Sogn og Fjordane	3.36	3.25	3.42	3.50	3.48	3.44	0.08
15 Møre og Romsdal	3.10	3.11	3.17	3.16	3.18	3.21	0.11
16 Sør-Trøndelag	3.05	3.07	3.14	3.20	3.18	3.18	0.13
17 Nord-Trøndelag	3.21	3.09	3.21	3.23	3.17	3.16	-0.05
18 Nordland	2.92	2.84	2.90	2.89	2.96	3.03	0.11
19 Troms	2.90	2.86	3.06	3.08	3.06	3.03	0.13
20 Finnmark	2.97	2.81	3.00	2.92	2.89	2.83	-0.14
Total	3.17	3.11	3.17	3.23	3.24	3.21	0.04
Cohens d max min	0.54	0.52	0.54	0.64	0.65	0.61	is

is = ikke signifikant

Det vi legger merke til i tabell 3.16 er at Cohens d er over 0.5 for samtlige år. Det betyr at det er signifikante og moderate forskjeller mellom de fylkene hvor elevene på 7. trinn har skåret høyest på indeksen *Fysisk læringsmiljø* og fylkene der elevene har skåret lavest. Elevene i Vest-Agder og Sogn og Fjordane skårer jevnt over høyt på *Fysisk læringsmiljø*, mens elevene i Finnmark skårer betydelig lavere enn øvrige elever. Finnmark er det fylket som rapporterer størst endring, men endringen er ikke signifikant.

Tabell 3.17 Fysisk læringsmiljø – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Fysisk læringsmiljø						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	2.65	2.54	2.60	2.77	2.73	2.65	0.00
2 Akershus	2.70	2.72	2.79	2.83	2.81	2.81	0.11
3 Oslo	2.73	2.64	2.74	2.80	2.80	2.81	0.08
4 Hedmark	2.80	2.56	2.69	2.82	2.82	2.72	-0.08
5 Oppland	2.91	2.88	2.89	2.81	2.95	2.85	-0.06
6 Buskerud	2.73	2.63	2.73	2.71	2.80	2.73	0.00
7 Vestfold	2.68	2.62	2.74	2.67	2.74	2.58	-0.10
8 Telemark	2.62	2.57	2.69	2.76	2.80	2.54	-0.08
9 Aust-Agder	2.53	2.48	2.74	2.78	2.91	2.68	0.15
10 Vest-Agder	2.87	2.71	2.81	2.90	2.92	2.80	-0.07
11 Rogaland	2.65	2.59	2.64	2.83	2.78	2.69	0.04
12 Hordaland	2.59	2.51	2.65	2.64	2.76	2.63	0.04
14 Sogn og Fjordane	2.77	2.78	2.81	2.90	2.83	2.73	-0.04
15 Møre og Romsdal	2.59	2.59	2.67	2.84	2.83	2.82	0.23
16 Sør-Trøndelag	2.62	2.68	2.66	2.72	2.75	2.64	0.02
17 Nord-Trøndelag	2.70	2.64	2.63	2.69	2.81	2.78	0.08
18 Nordland	2.39	2.41	2.40	2.49	2.50	2.44	0.05
19 Troms	2.45	2.31	2.48	2.36	2.40	2.58	0.13
20 Finnmark	2.50	2.63	2.66	2.62	2.60	2.76	0.26
Total	2.66	2.61	2.69	2.75	2.77	2.70	0.04
<i>Cohens d max min</i>	0.54	0.58	0.50	0.57	0.53	0.42	0.25

Tabell 3.17 viser at også på 10. trinn er det relativt store forskjeller mellom fylker på indeksen *Fysisk læringsmiljø*. I perioden 2007-2011 er verdien på Cohens *d* over 0.5 som tilsier signifikante forskjeller av moderat størrelse. I 2012 er verdien redusert til 0.42 som indikerer en signifikant forskjell, men av svak styrke. Oppland er det fylket som skiller seg ut ved å skåre høyt på variabelen, mens Nordland skårer lavest i 2012. Finnmark skiller seg ut som det fylket med størst positiv endring med en økning i gjennomsnittsverdien på 0.26 på *Fysisk læringsmiljø*. Dette er en signifikant økning, men jfr. tabell 1.2 karakteriseres en Cohens *d* på 0.25 som en liten økning.

Tabell 3.18 Fysisk læringsmiljø – VGI fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Fysisk læringsmiljø						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007-2012
1 Østfold	3.12	3.05	3.12	3.20	3.30	3.22	0.10
2 Akershus	3.09	3.08	3.16	3.25	3.28	3.26	0.17
3 Oslo	3.03	3.06	3.06	3.17	3.14	3.11	0.08
4 Hedmark	3.09	3.11	3.20	3.23	3.18	3.11	0.02
5 Oppland	3.19	3.22	3.34	3.34	3.41	3.33	0.14
6 Buskerud	3.10	3.02	3.03	3.16	3.18	3.14	0.04
7 Vestfold	3.13	3.07	3.06	3.18	3.21	3.21	0.08
8 Telemark	3.24	3.21	3.21	3.18	3.21	3.18	-0.06
9 Aust-Agder	3.06	3.15	3.07	3.06	3.13	2.93	-0.13
10 Vest-Agder	3.01	2.95	3.01	3.20	3.28	3.22	0.21
11 Rogaland	3.18	3.12	3.17	3.23	3.33	3.31	0.13
12 Hordaland	2.99	2.99	3.06	3.16	3.18	3.16	0.17
14 Sogn og Fjordane	3.38	3.27	3.44	3.44	3.50	3.48	0.10
15 Møre og Romsdal	3.01	2.94	3.06	3.09	3.10	3.10	0.09
16 Sør-Trøndelag	3.14	3.16	3.17	3.23	3.23	3.12	-0.02
17 Nord-Trøndelag	3.19	3.31	3.30	3.24	3.23	3.17	-0.02
18 Nordland	3.11	3.11	3.11	3.22	3.23	3.13	0.02
19 Troms	3.05	2.97	3.05	3.10	3.17	3.14	0.09
20 Finnmark	3.11	3.08	3.01	3.12	3.23	3.16	0.05
Total	3.11	3.09	3.13	3.20	3.23	3.19	0.08
<i>Cohens d max min</i>	0.47	0.41	0.49	0.43	0.46	0.62	0.26

Når det gjelder Fysisk læringsmiljø viser tabell 3.18 at elevene i Sogn og Fjordane skårer høyest, mens i 2012 skårer elevene i Aust-Agder lavest. Denne forskjellen er signifikant og av moderat størrelse med en Cohens *d* –verdi på 0.62. Det er en ganske stor økning i Cohens *d* –verdi sett i forhold til foregående år. Det skyldes først og fremst at elevene fra Sogn og Fjordane skårer langt høyere enn andre elever, og elevene fra Aust-Agder har en klar reduksjon i sin skår. Elevene i Vest-Agder rapporterer størst endring fra 2007 til 2012, med en økning i gjennomsnittsverdi på 0.21. Dette er en svak signifikant økning.

3.7 Mobbing på skolen

Tabell 3.19 *Mobbing – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.*

	Mobbing						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	1.42	1.43	1.45	1.42	1.46	1.38	-0.04
2 Akershus	1.38	1.38	1.37	1.36	1.36	1.34	-0.04
3 Oslo	1.46	1.46	1.42	1.42	1.44	1.42	-0.04
4 Hedmark	1.44	1.45	1.43	1.38	1.44	1.41	-0.03
5 Oppland	1.41	1.43	1.37	1.46	1.47	1.44	0.03
6 Buskerud	1.42	1.44	1.47	1.40	1.43	1.40	-0.02
7 Vestfold	1.44	1.41	1.47	1.39	1.43	1.36	-0.08
8 Telemark	1.46	1.42	1.42	1.47	1.44	1.44	-0.02
9 Aust-Agder	1.45	1.51	1.50	1.53	1.46	1.44	-0.01
10 Vest-Agder	1.47	1.47	1.40	1.42	1.42	1.39	-0.08
11 Rogaland	1.42	1.47	1.47	1.45	1.41	1.41	-0.01
12 Hordaland	1.39	1.42	1.43	1.43	1.45	1.39	0.00
14 Sogn og Fjordane	1.40	1.47	1.43	1.39	1.36	1.38	-0.02
15 Møre og Romsdal	1.49	1.45	1.47	1.50	1.43	1.42	-0.07
16 Sør-Trøndelag	1.39	1.44	1.42	1.41	1.41	1.42	0.03
17 Nord-Trøndelag	1.44	1.44	1.42	1.43	1.49	1.40	-0.04
18 Nordland	1.44	1.46	1.48	1.50	1.48	1.47	0.03
19 Troms	1.44	1.49	1.52	1.51	1.53	1.47	0.03
20 Finnmark	1.52	1.59	1.43	1.52	1.44	1.49	-0.03
Total	1.43	1.44	1.43	1.43	1.43	1.40	-0.03
Cohens d max min	is	0.22	is	is	is	is	is

is = ikke signifikant

Tabell 3.19 viser at på 7. trinn er det få og små forskjeller mellom fylkene når det gjelder *Mobbing på skolen*. Det er bare i 2008 det er signifikante forskjeller mellom fylker. Elever i Akershus utmerker seg ved at de konsekvent skårer lavest på mobbing. Det vil si at de rapporterer minst mobbing. Men som sagt er det få og små forskjeller mellom fylkene. Det er ingen signifikant endring over tid, men det er Vest-Agder og Vestfold som har hatt størst reduksjon siden 2007.

Tabell 3.20 Mobbing – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Mobbing						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	1.38	1.39	1.42	1.41	1.43	1.34	-0.04
2 Akershus	1.39	1.41	1.38	1.41	1.43	1.35	-0.04
3 Oslo	1.39	1.40	1.41	1.40	1.39	1.37	-0.02
4 Hedmark	1.39	1.44	1.39	1.44	1.40	1.39	0.00
5 Oppland	1.42	1.41	1.45	1.45	1.41	1.44	0.02
6 Buskerud	1.39	1.47	1.46	1.41	1.43	1.41	0.02
7 Vestfold	1.43	1.45	1.42	1.42	1.42	1.47	0.04
8 Telemark	1.44	1.41	1.49	1.43	1.41	1.42	-0.02
9 Aust-Agder	1.46	1.42	1.53	1.49	1.44	1.50	0.04
10 Vest-Agder	1.41	1.45	1.35	1.41	1.40	1.41	0.00
11 Rogaland	1.39	1.43	1.41	1.41	1.42	1.38	-0.01
12 Hordaland	1.39	1.44	1.43	1.42	1.43	1.39	0.00
14 Sogn og Fjordane	1.38	1.37	1.39	1.32	1.38	1.30	-0.08
15 Møre og Romsdal	1.43	1.42	1.43	1.44	1.44	1.35	-0.08
16 Sør-Trøndelag	1.43	1.45	1.40	1.43	1.48	1.40	-0.03
17 Nord-Trøndelag	1.43	1.41	1.45	1.48	1.46	1.51	0.08
18 Nordland	1.47	1.48	1.48	1.53	1.47	1.47	0.00
19 Troms	1.47	1.55	1.47	1.50	1.52	1.35	-0.12
20 Finnmark	1.42	1.50	1.44	1.41	1.46	1.45	0.03
Total	1.41	1.43	1.42	1.43	1.43	1.39	-0.02
<i>Cohens d max min</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	0.22	<i>is</i>	0.23	<i>is</i>

is = ikke signifikant

Også elevene på 10. trinn rapporterer få og små forskjeller på *Mobbing på skolen*. Det er bare i 2010 og 2012 at det er signifikant forskjell mellom fylket som skårer høyest og lavest på indeksen. Denne forskjellen er i tillegg liten. Elevene i Sogn og Fjordane skårer jevnt over lavt på *Mobbing i skolen* og i 2012 er det elever i Nord-Trøndelag som skårer høyest, men det er relativt små forskjeller mellom fylker. Det er ingen signifikant endring fra 2007 til 2012 for noen fylker på indeksen *Mobbing i skolen*, men det er elever i Troms som rapporterer om størst reduksjon.

Tabell 3.21 Mobbing – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Mobbing						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	1.29	1.30	1.28	1.30	1.29	1.25	-0.04
2 Akershus	1.29	1.31	1.29	1.30	1.29	1.30	0.01
3 Oslo	1.31	1.33	1.31	1.28	1.31	1.28	-0.03
4 Hedmark	1.31	1.33	1.33	1.35	1.33	1.31	0.00
5 Oppland	1.31	1.36	1.32	1.32	1.29	1.28	-0.03
6 Buskerud	1.31	1.32	1.28	1.32	1.30	1.28	-0.03
7 Vestfold	1.29	1.28	1.28	1.32	1.31	1.30	0.01
8 Telemark	1.30	1.36	1.33	1.31	1.32	1.25	-0.05
9 Aust-Agder	1.37	1.34	1.31	1.36	1.31	1.36	-0.01
10 Vest-Agder	1.38	1.33	1.36	1.30	1.27	1.27	-0.11
11 Rogaland	1.31	1.29	1.26	1.29	1.27	1.23	-0.08
12 Hordaland	1.29	1.29	1.28	1.27	1.28	1.25	-0.04
14 Sogn og Fjordane	1.25	1.28	1.33	1.27	1.24	1.29	0.04
15 Møre og Romsdal	1.32	1.37	1.31	1.36	1.33	1.28	-0.04
16 Sør-Trøndelag	1.32	1.31	1.30	1.28	1.28	1.30	-0.02
17 Nord-Trøndelag	1.31	1.28	1.29	1.29	1.29	1.24	-0.07
18 Nordland	1.34	1.37	1.30	1.30	1.30	1.28	-0.06
19 Troms	1.38	1.34	1.33	1.35	1.31	1.33	-0.05
20 Finnmark	1.40	1.40	1.28	1.40	1.34	1.37	-0.03
Total	1.31	1.32	1.30	1.31	1.29	1.28	-0.03
<i>Cohens d max min</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	<i>is</i>

is = ikke signifikant

På VG1-nivået viser tabell 3.21 ingen signifikant forskjeller mellom fylkene i noen av årene på indeksen *Mobbing i skolen*. Det er heller ingen signifikante endringer fra 2007 til 2012. I 2012 skårer elevene i Rogaland lavest på indeksen, mens elevene i Finnmark høyest.

3.8 Motivasjon

Tabell 3.22 Motivasjon – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Motivasjon						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007-2012
1 Østfold	4.24	4.18	4.20	4.23	4.25	4.28	0.04
2 Akershus	4.23	4.23	4.22	4.27	4.28	4.29	0.06
3 Oslo	4.23	4.24	4.25	4.31	4.31	4.30	0.07
4 Hedmark	4.17	4.15	4.19	4.24	4.22	4.25	0.08
5 Oppland	4.21	4.20	4.19	4.25	4.21	4.20	-0.01
6 Buskerud	4.22	4.24	4.20	4.29	4.21	4.28	0.06
7 Vestfold	4.19	4.16	4.13	4.20	4.23	4.23	0.04
8 Telemark	4.17	4.20	4.17	4.15	4.19	4.20	0.03
9 Aust-Agder	4.15	4.14	4.13	4.17	4.20	4.20	0.05
10 Vest-Agder	4.18	4.20	4.21	4.19	4.20	4.22	0.04
11 Rogaland	4.20	4.19	4.16	4.20	4.22	4.24	0.04
12 Hordaland	4.23	4.17	4.15	4.19	4.18	4.21	-0.02
14 Sogn og Fjordane	4.21	4.20	4.17	4.24	4.22	4.22	0.01
15 Møre og Romsdal	4.17	4.15	4.16	4.20	4.18	4.21	0.04
16 Sør-Trøndelag	4.13	4.14	4.15	4.18	4.16	4.17	0.04
17 Nord-Trøndelag	4.12	4.15	4.14	4.18	4.16	4.18	0.06
18 Nordland	4.14	4.12	4.11	4.09	4.12	4.10	-0.04
19 Troms	4.07	4.09	4.07	4.14	4.08	4.13	0.06
20 Finnmark	4.03	3.94	4.02	4.04	4.01	3.99	-0.04
Total	4.19	4.18	4.17	4.21	4.21	4.23	0.04
Cohens d max min	0.34	0.47	0.36	0.46	0.51	0.50	is

is = ikke signifikant

På 7. trinn viser tabell 3.22 at særlig elever i Oslo skiller seg ut ved å skåre høyest på indeksen *Motivasjon* fem av seks år, samtidig som Oslo også har nest størst endring fra 2007 til 2012. Hedmark er det fylket med størst endring. Disse endringene er ikke signifikante. Finnmark er det fylket som skiller seg ut på den andre enden av skalaen og skårer lavest på *Motivasjon* gjennomgående alle år. Forskjellen mellom Oslo og Finnmark er signifikant alle år. Cohens d viser at forskjellen kan karakteriseres som liten fram til og med 2010, mens den er moderat i 2011 og 2012. Det er vanskelig å si om dette er en tendens til økning i forskjell på denne indeksen.

Tabell 3.23 Motivasjon – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Motivasjon						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.73	3.72	3.67	3.79	3.85	3.84	0.11
2 Akershus	3.75	3.76	3.73	3.78	3.79	3.81	0.06
3 Oslo	3.82	3.85	3.84	3.87	3.91	3.86	0.04
4 Hedmark	3.74	3.69	3.73	3.81	3.79	3.84	0.10
5 Oppland	3.73	3.70	3.72	3.75	3.83	3.80	0.07
6 Buskerud	3.84	3.80	3.76	3.82	3.87	3.83	-0.01
7 Vestfold	3.67	3.68	3.66	3.75	3.77	3.75	0.08
8 Telemark	3.68	3.61	3.64	3.72	3.77	3.68	0.00
9 Aust-Agder	3.62	3.65	3.66	3.78	3.75	3.74	0.12
10 Vest-Agder	3.77	3.66	3.73	3.82	3.83	3.77	0.00
11 Rogaland	3.70	3.65	3.66	3.75	3.72	3.70	0.00
12 Hordaland	3.73	3.65	3.65	3.71	3.73	3.73	0.00
14 Sogn og Fjordane	3.80	3.79	3.72	3.90	3.80	3.84	0.04
15 Møre og Romsdal	3.70	3.73	3.69	3.77	3.76	3.81	0.11
16 Sør-Trøndelag	3.78	3.75	3.77	3.79	3.75	3.71	-0.07
17 Nord-Trøndelag	3.78	3.75	3.71	3.77	3.79	3.74	-0.04
18 Nordland	3.75	3.72	3.70	3.78	3.78	3.78	0.03
19 Troms	3.71	3.64	3.70	3.66	3.74	3.77	0.06
20 Finnmark	3.56	3.60	3.64	3.72	3.67	3.69	0.13
Total	3.74	3.72	3.71	3.78	3.79	3.78	0.04
<i>Cohens d max min</i>	0.36	0.32	0.25	0.32	0.32	0.23	<i>is</i>

is = ikke signifikant

Tabell 3.23 viser at også på 10. trinnet er det særlig elever i Oslo som skiller seg positivt ut på indeksen *Motivasjon*, mens Finnmark er det fylket som i fire av seks år skårer lavest på indeksen, imidlertid er det Finnmark som har størst positiv endring i perioden 2007 til 2012, dog ikke signifikant. I 2012 er det Telemark som skårer lavest på indeksen *Motivasjon*. Forskjellen mellom høyest og lavest skårende fylke er signifikant, men forskjellen er liten.

Tabell 3.24 Motivasjon – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Motivasjon						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.81	3.75	3.79	3.86	3.91	3.93	0.12
2 Akershus	3.76	3.71	3.75	3.79	3.87	3.87	0.11
3 Oslo	3.85	3.81	3.81	3.88	3.87	3.86	0.01
4 Hedmark	3.82	3.76	3.78	3.82	3.88	3.90	0.08
5 Oppland	3.77	3.70	3.77	3.82	3.83	3.87	0.10
6 Buskerud	3.83	3.79	3.82	3.85	3.92	3.97	0.14
7 Vestfold	3.85	3.81	3.78	3.81	3.89	3.88	0.03
8 Telemark	3.78	3.77	3.75	3.87	3.90	3.90	0.12
9 Aust-Agder	3.75	3.73	3.71	3.73	3.86	3.81	0.06
10 Vest-Agder	3.75	3.69	3.75	3.85	3.95	3.94	0.19
11 Rogaland	3.80	3.75	3.76	3.85	3.90	3.88	0.08
12 Hordaland	3.72	3.78	3.73	3.89	3.87	3.84	0.12
14 Sogn og Fjordane	3.83	3.81	3.84	3.83	3.95	3.90	0.07
15 Møre og Romsdal	3.80	3.78	3.80	3.84	3.87	3.87	0.07
16 Sør-Trøndelag	3.86	3.84	3.86	3.89	3.91	3.90	0.04
17 Nord-Trøndelag	3.82	3.87	3.91	3.91	3.92	3.94	0.12
18 Nordland	3.85	3.86	3.85	3.95	3.99	3.97	0.12
19 Troms	3.74	3.74	3.77	3.82	3.88	3.90	0.16
20 Finnmark	3.77	3.63	3.75	3.81	3.83	3.91	0.14
Total	3.80	3.77	3.79	3.85	3.89	3.89	0.09
<i>Cohens d max min</i>	<i>is</i>	0.33	0.28	0.32	0.23	0.23	0.28

is = ikke signifikant

På VG1 nivået, viser tabell 3.24 at elevene i Nordland skårer høyest på Motivasjon perioden 2010 til 2012 og i 2012 skårer elever i Buskerud like høyt. Elever i Aust-Agder skårer lavest på indeksen. Forskjellen mellom høyest og lavest skårende fylke er svakt signifikant alle år foruten i 2007. Vest-Agder har størst endring i gjennomsnittsverdien fra 2007 til 2012 med en økning på 0.19. Denne økningen er signifikant, men liten.

3.9 Faglig veiledning

Tabell 3.25 *Faglig veiledning – 7. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.*

	Faglig veiledning						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.55	3.47	3.47	3.36	3.43	3.42	-0.13
2 Akershus	3.51	3.53	3.48	3.41	3.45	3.40	-0.11
3 Oslo	3.51	3.51	3.48	3.46	3.48	3.35	-0.16
4 Hedmark	3.58	3.56	3.50	3.50	3.50	3.42	-0.16
5 Oppland	3.60	3.61	3.51	3.47	3.51	3.41	-0.19
6 Buskerud	3.63	3.61	3.55	3.55	3.50	3.53	-0.10
7 Vestfold	3.59	3.55	3.46	3.44	3.48	3.39	-0.20
8 Telemark	3.62	3.61	3.55	3.42	3.47	3.39	-0.23
9 Aust-Agder	3.47	3.42	3.44	3.33	3.34	3.32	-0.15
10 Vest-Agder	3.47	3.48	3.45	3.33	3.47	3.29	-0.18
11 Rogaland	3.51	3.51	3.48	3.37	3.41	3.40	-0.11
12 Hordaland	3.53	3.46	3.48	3.41	3.43	3.35	-0.18
14 Sogn og Fjordane	3.57	3.56	3.59	3.52	3.55	3.42	-0.15
15 Møre og Romsdal	3.47	3.45	3.50	3.43	3.43	3.31	-0.16
16 Sør-Trøndelag	3.47	3.46	3.44	3.38	3.36	3.35	-0.12
17 Nord-Trøndelag	3.53	3.57	3.50	3.40	3.41	3.38	-0.15
18 Nordland	3.53	3.51	3.46	3.39	3.42	3.40	-0.13
19 Troms	3.55	3.45	3.46	3.41	3.39	3.36	-0.19
20 Finnmark	3.61	3.51	3.61	3.46	3.45	3.32	-0.29
Total	3.53	3.51	3.49	3.42	3.44	3.38	-0.15
Cohens d min max	is	is	is	0.22	0.22	0.24	0.28

is = ikke signifikant

Når det gjelder *Faglig veiledning* på 7. trinn viser tabell 3.25 er det relativt få og små forskjeller mellom fylkene. Aust-Agder er det fylket som skårer lavest på denne indeksen i perioden 2007-2011, mens Vest-Agder skårer lavest i 2012. Det er imidlertid flere fylker som noen år skårer like lavt. Buskerud er det fylket som markerer seg på den andre enden av skalaen. Elevene i dette fylket har skåret høyest på *Faglig veiledning* i fire av seks år. Imidlertid ser vi ved hjelp av Cohens d -verdiene at forskjellene mellom fylkene ikke er av betydning og ikke er signifikant i årene 2007-2009, mens den er svakt signifikant i perioden 2010 til 2012. Samtlige fylker har en reduksjon på indeksen *Faglig veiledning* og det er Finnmark som har størst endring med en negativ utvikling på 0.29 i gjennomsnittsverdien fra 2007 til 2012. Denne endringen er svakt signifikant.

Tabell 3.26 Faglig veiledning – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Faglig veiledning						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007-2012
1 Østfold	3.26	3.13	3.18	3.20	3.24	3.21	-0.05
2 Akershus	3.13	3.07	3.11	3.11	3.11	3.10	-0.03
3 Oslo	3.22	3.18	3.12	3.21	3.20	3.21	-0.01
4 Hedmark	3.17	3.05	3.10	3.18	3.17	3.14	-0.03
5 Oppland	3.18	3.12	3.14	3.07	3.24	3.25	0.07
6 Buskerud	3.28	3.22	3.17	3.16	3.24	3.18	-0.10
7 Vestfold	3.13	3.08	3.14	3.05	3.19	3.10	-0.03
8 Telemark	3.21	3.07	3.02	3.03	3.09	3.02	-0.19
9 Aust-Agder	3.11	3.04	3.10	3.10	3.12	2.94	-0.17
10 Vest-Agder	3.20	3.06	3.12	3.16	3.10	3.03	-0.17
11 Rogaland	3.16	3.13	3.12	3.08	3.14	3.09	-0.07
12 Hordaland	3.14	3.10	3.08	3.10	3.11	3.12	-0.02
14 Sogn og Fjordane	3.11	3.03	3.10	3.14	3.24	3.19	0.08
15 Møre og Romsdal	3.10	3.09	3.11	3.05	3.07	3.10	0.00
16 Sør-Trøndelag	3.17	3.11	3.08	3.06	3.04	3.03	-0.14
17 Nord-Trøndelag	3.19	3.16	3.15	3.09	3.09	3.04	-0.15
18 Nordland	3.21	3.15	3.17	3.16	3.19	3.15	-0.06
19 Troms	3.24	3.07	3.08	3.13	3.10	3.12	-0.12
20 Finnmark	3.20	3.21	3.21	3.23	3.07	3.10	-0.10
Total	3.18	3.11	3.12	3.12	3.15	3.12	-0.06
<i>Cohens d max min</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	<i>is</i>	0.20	0.21	0.34	0.20

is = ikke signifikant

Tabell 3.26 viser at heller ikke på 10. trinn er det store forskjeller mellom fylker på indeksen *Faglig veiledning*, men det kan se ut som om forskjellene øker. I 2012 er det Oppland som skårer høyest, mens det er Aust-Agder som skårer lavest på *Faglig veiledning*. Forskjellen mellom høyest skårende og lavest skårende fylke er signifikant i perioden 2010 til 2012 og da karakteriseres forskjellen som liten. Telemark er det fylket med størst endring i fra 2007 til 2012, med en reduksjon i gjennomsnittsverdien på 0.19. Dette er signifikant, men svak endring.

Tabell 3.27 Faglig veiledning – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Faglig veiledning						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007-2012
1 Østfold	3.03	3.04	3.06	3.05	3.17	3.18	0.15
2 Akershus	2.99	2.98	3.03	3.06	3.10	3.11	0.12
3 Oslo	3.07	3.08	3.11	3.11	3.14	3.12	0.05
4 Hedmark	2.95	2.91	3.07	3.10	3.08	3.15	0.20
5 Oppland	2.96	2.93	3.07	3.04	3.19	3.17	0.21
6 Buskerud	3.02	3.01	3.05	3.02	3.09	3.14	0.12
7 Vestfold	3.09	3.02	3.06	3.09	3.14	3.13	0.04
8 Telemark	2.97	2.97	2.98	2.94	2.99	3.00	0.03
9 Aust-Agder	2.91	2.94	3.03	3.01	3.08	3.13	0.22
10 Vest-Agder	3.04	3.00	3.07	3.07	3.12	3.09	0.05
11 Rogaland	3.08	3.05	3.15	3.10	3.12	3.16	0.08
12 Hordaland	2.90	2.94	2.94	2.94	3.00	3.01	0.11
14 Sogn og Fjordane	3.04	2.99	3.02	3.11	3.16	3.07	0.03
15 Møre og Romsdal	2.98	2.96	3.02	3.02	3.08	3.11	0.13
16 Sør-Trøndelag	3.03	3.01	3.02	3.03	3.00	3.04	0.01
17 Nord-Trøndelag	3.10	3.11	3.19	3.05	2.99	3.06	-0.04
18 Nordland	3.08	3.11	3.12	3.09	3.12	3.15	0.07
19 Troms	2.90	2.91	2.98	3.00	2.96	3.03	0.13
20 Finnmark	3.00	2.99	3.04	3.04	3.24	3.12	0.12
Total	3.02	3.00	3.06	3.05	3.09	3.10	0.08
<i>Cohens d max min</i>	0.20	0.20	0.26	<i>is</i>	0.28	<i>is</i>	0.24

is = ikke signifikant

Tabell 3.27 viser at det i 2012 er elever på VG1 i Østfold som gjennomsnittlig skårer høyest indeksen *Faglig veiledning*. Telemark skårer lavest i 2012. Forskjellene mellom fylkene er svak signifikant i alle år unntatt i 2010 og 2012, hvor det ikke er funnet signifikante forskjeller. Aust-Agder er det fylket med størst endring i gjennomsnittsverdi i perioden 2007 til 2012 med en økning på 0.22. Dette er en signifikant økning, om enn liten med en Cohens *d* verdi på 0.24.

3.10 Medbestemmelse

Tabell 3.28 *Medbestemmelse – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.*

	Medbestemmelse						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007-2012
1 Østfold	2.40	2.37	2.35	2.42	2.50	2.44	0.04
2 Akershus	2.37	2.30	2.33	2.39	2.37	2.34	-0.03
3 Oslo	2.54	2.49	2.48	2.53	2.46	2.45	-0.09
4 Hedmark	2.50	2.34	2.38	2.43	2.37	2.34	-0.16
5 Oppland	2.39	2.41	2.39	2.41	2.48	2.48	0.09
6 Buskerud	2.42	2.43	2.38	2.40	2.46	2.34	-0.08
7 Vestfold	2.28	2.26	2.26	2.32	2.40	2.32	0.04
8 Telemark	2.43	2.31	2.28	2.31	2.34	2.24	-0.19
9 Aust-Agder	2.24	2.14	2.26	2.33	2.34	2.26	0.02
10 Vest-Agder	2.37	2.27	2.26	2.35	2.36	2.27	-0.10
11 Rogaland	2.40	2.36	2.31	2.39	2.40	2.31	-0.09
12 Hordaland	2.31	2.23	2.24	2.30	2.29	2.25	-0.06
14 Sogn og Fjordane	2.47	2.42	2.46	2.50	2.54	2.47	0.00
15 Møre og Romsdal	2.27	2.28	2.24	2.27	2.26	2.30	0.03
16 Sør-Trøndelag	2.43	2.34	2.28	2.36	2.40	2.30	-0.13
17 Nord-Trøndelag	2.44	2.41	2.37	2.38	2.41	2.32	-0.12
18 Nordland	2.39	2.30	2.29	2.32	2.39	2.30	-0.09
19 Troms	2.34	2.18	2.24	2.25	2.21	2.24	-0.10
20 Finnmark	2.26	2.30	2.31	2.38	2.26	2.20	-0.06
Total	2.39	2.33	2.32	2.37	2.38	2.33	-0.06
<i>Cohens d max min</i>	0.32	0.39	0.27	0.29	0.37	0.30	0.20

Det er bare elever på 10. trinn og VG1 som har svart på indeksen *Medbestemmelse*. På 10. trinn viser tabell 3.28 at i 2012 skårer elever i Oppland relativt høyt på indeksen, mens elever fra Oslo gjennomgående har skåret høyt på indeksen. Imidlertid ser vi at gjennomsnittsverdiene ligger på to-tallet og er den indeksen hvor elevene skårer lavest (jfr. tabell 2.1-2.3). I 2007 og 2008 er det elever i Aust-Agder som skårer lavest på *Medbestemmelse*, mens dette er tilfelle for elever i Troms i 2009 til 2011. I 2012 er det elever fra Finnmark som skårer lavest. Forskjellen mellom høyest og lavest skårende fylker er signifikant, men forskjellen er liten ifølge Cohens *d*-verdiene. Telemark er det fylket med størst endring i fra 2007 til 2012, med en reduksjon i gjennomsnittsverdien på 0.19. Dette er signifikant, men svak endring.

Tabell 3.29 Medbestemmelse – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Medbestemmelse						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	2.44	2.41	2.50	2.46	2.62	2.58	0.14
2 Akershus	2.53	2.48	2.50	2.55	2.68	2.69	0.16
3 Oslo	2.54	2.53	2.64	2.66	2.63	2.53	-0.01
4 Hedmark	2.71	2.54	2.58	2.68	2.69	2.69	-0.02
5 Oppland	2.49	2.44	2.52	2.53	2.58	2.60	0.11
6 Buskerud	2.51	2.44	2.45	2.49	2.47	2.55	0.04
7 Vestfold	2.60	2.53	2.52	2.59	2.64	2.61	0.01
8 Telemark	2.48	2.47	2.47	2.55	2.52	2.58	0.10
9 Aust-Agder	2.42	2.40	2.39	2.46	2.49	2.55	0.13
10 Vest-Agder	2.44	2.35	2.42	2.56	2.58	2.53	0.09
11 Rogaland	2.47	2.44	2.57	2.56	2.53	2.58	0.11
12 Hordaland	2.52	2.45	2.46	2.53	2.46	2.50	-0.02
14 Sogn og Fjordane	2.57	2.58	2.55	2.62	2.67	2.54	-0.03
15 Møre og Romsdal	2.44	2.39	2.47	2.48	2.53	2.57	0.13
16 Sør-Trøndelag	2.55	2.49	2.50	2.54	2.45	2.49	-0.06
17 Nord-Trøndelag	2.58	2.58	2.64	2.59	2.52	2.58	0.00
18 Nordland	2.63	2.62	2.58	2.55	2.52	2.56	-0.07
19 Troms	2.46	2.40	2.38	2.45	2.42	2.45	-0.01
20 Finnmark	2.53	2.42	2.37	2.42	2.61	2.48	-0.05
Total	2.52	2.47	2.51	2.55	2.56	2.57	0.05
<i>Cohens d max min</i>	0.34	0.30	0.30	0.28	0.30	0.27	<i>is</i>

is = ikke signifikant

På VG1-nivået, viser tabell 3.29 at det er elever i Hedmark som skårer høyest på *Medbestemmelse* fire av seks år, og i 2012 skårer de høyest sammen med elever fra Akershus. Troms skårer i 2012 (som i 2011) lavest på indeksen. Forskjellen mellom fylkene er svakt signifikant for samtlige år. Akershus er det fylket som rapporterer med størst økning i *Medbestemmelse*, men denne økningen er ikke signifikant.

3.11 Karriereveiledning

Tabell 3.30 *Karriereveiledning – 10. trinn fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.*

	Karriereveiledning						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.63	3.59	3.58	3.72	3.65	3.65	0.02
2 Akershus	3.56	3.52	3.62	3.64	3.63	3.62	0.06
3 Oslo	3.51	3.51	3.54	3.59	3.62	3.53	0.02
4 Hedmark	3.73	3.58	3.64	3.73	3.77	3.75	0.02
5 Oppland	3.68	3.66	3.70	3.70	3.73	3.76	0.08
6 Buskerud	3.71	3.61	3.62	3.52	3.66	3.55	-0.16
7 Vestfold	3.47	3.56	3.61	3.62	3.69	3.55	0.08
8 Telemark	3.60	3.54	3.56	3.56	3.56	3.50	-0.10
9 Aust-Agder	3.59	3.57	3.55	3.66	3.64	3.59	0.00
10 Vest-Agder	3.65	3.45	3.57	3.63	3.63	3.48	-0.17
11 Rogaland	3.61	3.63	3.65	3.62	3.65	3.61	0.00
12 Hordaland	3.47	3.43	3.49	3.50	3.51	3.47	0.00
14 Sogn og Fjordane	3.68	3.65	3.64	3.77	3.71	3.69	0.01
15 Møre og Romsdal	3.56	3.62	3.58	3.57	3.63	3.65	0.09
16 Sør-Trøndelag	3.50	3.56	3.55	3.53	3.53	3.48	-0.02
17 Nord-Trøndelag	3.72	3.62	3.68	3.68	3.61	3.55	-0.17
18 Nordland	3.54	3.53	3.54	3.62	3.61	3.54	0.00
19 Troms	3.58	3.54	3.55	3.61	3.63	3.61	0.03
20 Finnmark	3.45	3.59	3.55	3.70	3.60	3.57	0.12
Total	3.58	3.56	3.59	3.61	3.63	3.58	0.00
Cohens d max min	0.27	0.22	0.20	0.27	0.26	0.28	is

is = ikke signifikant

Når det gjelder *Karriereveiledning* på 10. trinn viser tabell 3.30 at det særlig er Hedmark og Oppland som gjennomgående skårer høyt på indeksen. Hordaland på sin side skårer gjennomgående lavest siden 2008. Forskjellen mellom fylkene er signifikant for hvert år, men forskjellen er liten. Elever på 10. trinn i Vest-Agder og Nord-Trøndelag rapporterer om størst endring siden 2007, men denne reduksjonen er ikke signifikant.

Tabell 3.31 Karrierereveiledning – VG1 fordelt på fylke. Gjennomsnitt, endring i gjennomsnitt og Cohens d.

	Karrierereveiledning						Endring 2007-2012
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
1 Østfold	3.29	3.35	3.36	3.40	3.46	3.39	0.10
2 Akershus	3.30	3.31	3.36	3.39	3.44	3.45	0.15
3 Oslo	3.34	3.29	3.40	3.42	3.44	3.38	0.04
4 Hedmark	3.38	3.36	3.37	3.40	3.39	3.37	-0.01
5 Oppland	3.36	3.35	3.46	3.45	3.49	3.50	0.14
6 Buskerud	3.29	3.38	3.39	3.36	3.34	3.36	0.07
7 Vestfold	3.36	3.34	3.44	3.41	3.42	3.38	0.02
8 Telemark	3.27	3.32	3.32	3.33	3.27	3.29	0.02
9 Aust-Agder	3.28	3.38	3.31	3.33	3.40	3.36	0.08
10 Vest-Agder	3.35	3.27	3.33	3.38	3.45	3.38	0.03
11 Rogaland	3.42	3.38	3.46	3.49	3.50	3.51	0.09
12 Hordaland	3.27	3.27	3.27	3.35	3.35	3.33	0.06
14 Sogn og Fjordane	3.44	3.37	3.50	3.48	3.48	3.41	-0.03
15 Møre og Romsdal	3.31	3.29	3.32	3.33	3.37	3.36	0.05
16 Sør-Trøndelag	3.32	3.35	3.37	3.45	3.35	3.32	0.00
17 Nord-Trøndelag	3.40	3.50	3.51	3.49	3.47	3.41	0.01
18 Nordland	3.27	3.34	3.33	3.44	3.38	3.36	0.09
19 Troms	3.26	3.20	3.25	3.30	3.41	3.37	0.11
20 Finnmark	3.25	3.20	3.30	3.27	3.46	3.37	0.12
Total	3.33	3.33	3.37	3.40	3.41	3.39	0.06
<i>Cohens d max min</i>	0.20	0.31	0.27	0.23	0.23	0.23	<i>is</i>

Tabell 3.31 viser at elever på VG1 i Nord-Trøndelag skårer gjennomgående høyt og høyest i tre av seks år på indeksen *Karrierereveiledning*. I 2012 er det elever fra Rogaland som skårer høyest. Troms og Finnmark skårer lavest på indeksen i årene 2007 til 2010, men begge fylkene har en klar økning i gjennomsnittsverdi på indeksen i 2011. I 2012 er det, som foregående år, Telemark som skårer lavest. Akershus er det fylket med størst økning fra 2007 til 2012, men økningen er ikke signifikant. Forskjellen mellom høyest og lavest skårende fylke på *Karrierereveiledning* er svak signifikant for hvert år.

4. Oppsummering

På nasjonalt nivå viser analysene ingen klare utviklingstrekk fra år til år for indeksene i Skoleporten. På 7. trinn skårer elevene høyt på særlig *Sosial trivsel* og *Motivasjon* og rapporterer lite mobbing. Også på 10. trinn skårer elevene høyt på *Sosial trivsel* og rapporterer om lite mobbing. Elevene på VG1 rapporterer videre om lite mobbing og de skårer høyt på *Sosial trivsel* og *Faglig utfordring*. Indekser hvor elevene skårer lavt, er særlig *Fysisk læringsmiljø* og *Medbestemmelse*. Elevene på 10. trinn har gjennomsnittsverdier på to-tallet på *Fysisk Læringsmiljø* og dette er også tilfelle på *Medbestemmelse* for både 10. trinn og VG1. *Medbestemmelse* er ikke målt på 7. trinn. Når gjennomsnittsverdiene ligger på to-tallet betyr det at i forhold til *Fysisk læringsmiljø* så samles elevene (på 10. trinn) rundt *litt fornøyd* og *ganske fornøyd* på følgende skala: Svært fornøyd (5) – Fornøyd (4) - Ganske fornøyd (3) - Litt fornøyd (2) - Ikke særlig fornøyd (1). Når det gjelder *Medbestemmelse* oppgir elevene at de har medbestemmelse i mellom *I svært få fag* og *I noen fag* (se kap. 1.1.10).

Videre reduseres *Trivsel med lærerne* fra 7. trinn til 10. trinn og VG1 og elever på 7. trinn er klart mer motiverte enn eldre elever på 10. trinn og VG1. Elevene på 10. trinn skårer betydelig lavere på *Fysisk læringsmiljø* enn elevene på 7. trinn og VG1. Elevene på 7. trinn opplever mer elevdemokrati enn de øvrige elevene, mens elevene på VG1 skårer høyere enn elevene på 10. trinn på *Elevdemokrati*. Når det gjelder *Faglig veiledning* skårer elevene på 7. trinn også her bedre enn elevene på 10. trinn og VG1, mens elevene på VG1 skårer høyere enn elevene på 10. trinn på indeksen *Medbestemmelse*.

Gjennomgangen av resultatene på fylkesnivå fokuserer mye på forskjeller mellom fylker. Det er signifikante forskjeller mellom fylker på nesten samtlige indekser, med unntak av *Mobbing på skolen* og *Faglig utfordring*. Størst forskjell mellom fylkene er det på indeksen *Fysisk læringsmiljø*. Det kan se ut til at det er noen fylker som ofte skårer høyt mens andre skårer lavt på de elleve indeksene. På 7. trinn skårer elevene i Finnmark lavest på sju av de ni indeksene som er målt, mens Vest-Agder skårer høyest på tre av ni. Det kommer ikke fram noe klart mønster i forhold til om det er noe fylke som har endret seg betydelig i perioden 2007 til 2012. På 10. trinn skårer elevene i Oppland høyest på seks av elleve indekser. Finnmark skårer lavest på tre av indeksene, mens Telemark har størst endring på tre av indeksene fra 2007 til 2012, hvorav alle i negativ retning. På VG1 skårer elevene i Aust-Agder lavest på seks av elleve indekser, mens elevene i Vest-Agder rapporterer størst endring i perioden 2007 til 2012 på seks av elleve indekser.

LITTERATUR

- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. 2 utg. New York: Psychology Press.
- Wendelborg, C. (2012). *Mobbing, diskriminering og uro i klasserommet. Analyse av Elevundersøkelsen 2012*. Rapport. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning

ISBN 978-82-7570-278-2 (web)

Dragvoll Allé 38B,
7491 Trondheim

Tel: 73 59 63 00
Web: www.samforsk.no

 NTNU
Samfunnsforskning AS